

Menaxhimi i Rrjetit

Kapitulli 4

Perspektivë

- ▶ Kapitulli 4 përmbyll kapitujt hyrës.
- ▶ Ai trajton menaxhimin e rrjetit.
- ▶ Kapitujt në vazhdim do të aplikojnë konceptet e marra në këta katër kapituj për të specifikuar situata, duke përfshirë LAN–e dhe WAN–e *wired switched* dhe *wireless*, internetet, dhe aplikacionet.

Menaxhimi i Rrjetit

Shqetësimet kryesore

Cilësia e Shërbimit (QoS)

Projektimi i rrjetit

Zgjedhja midis alternativave

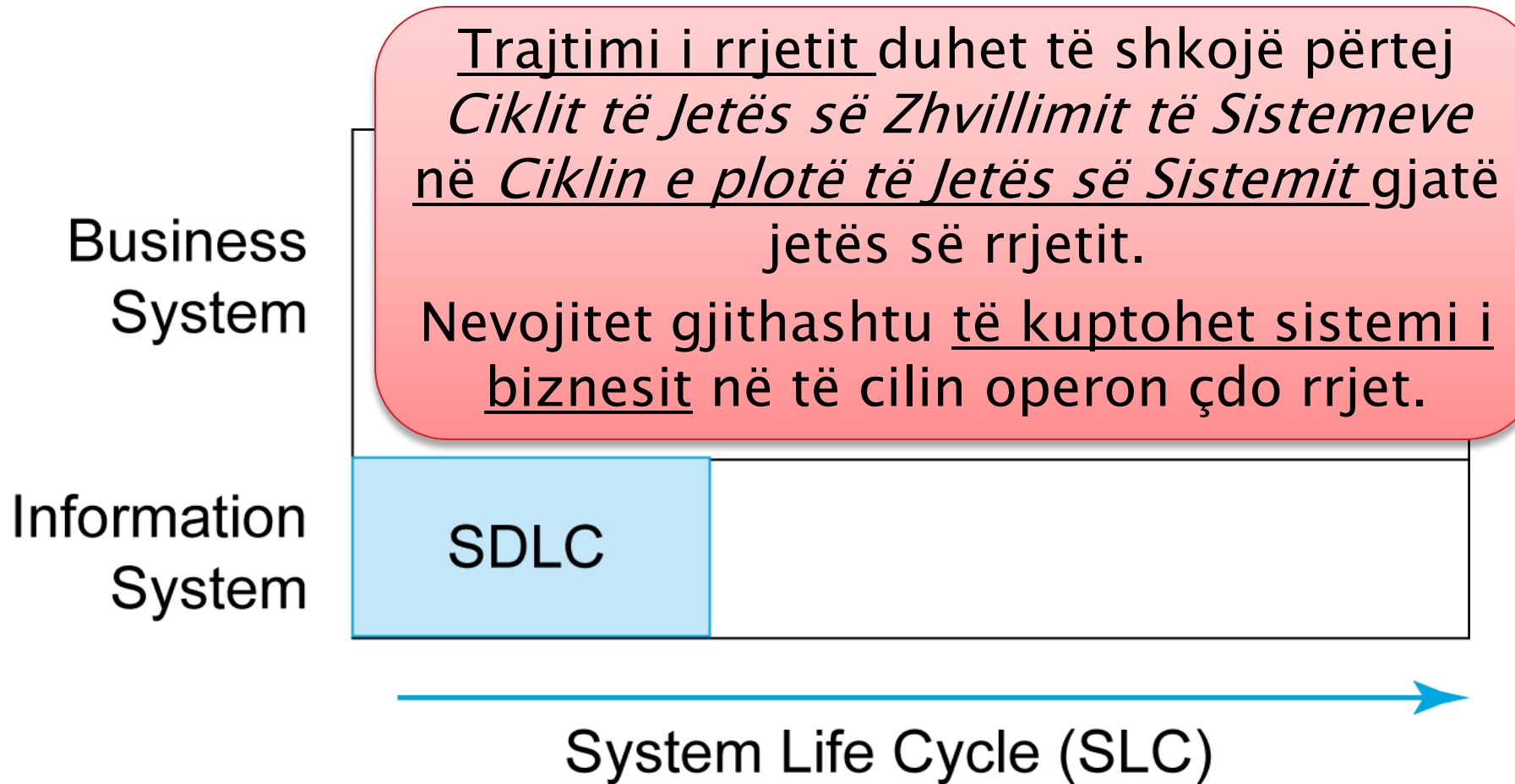
Menaxhim operacional (OAM&P)

Software-t e menaxhimit të rrjetit

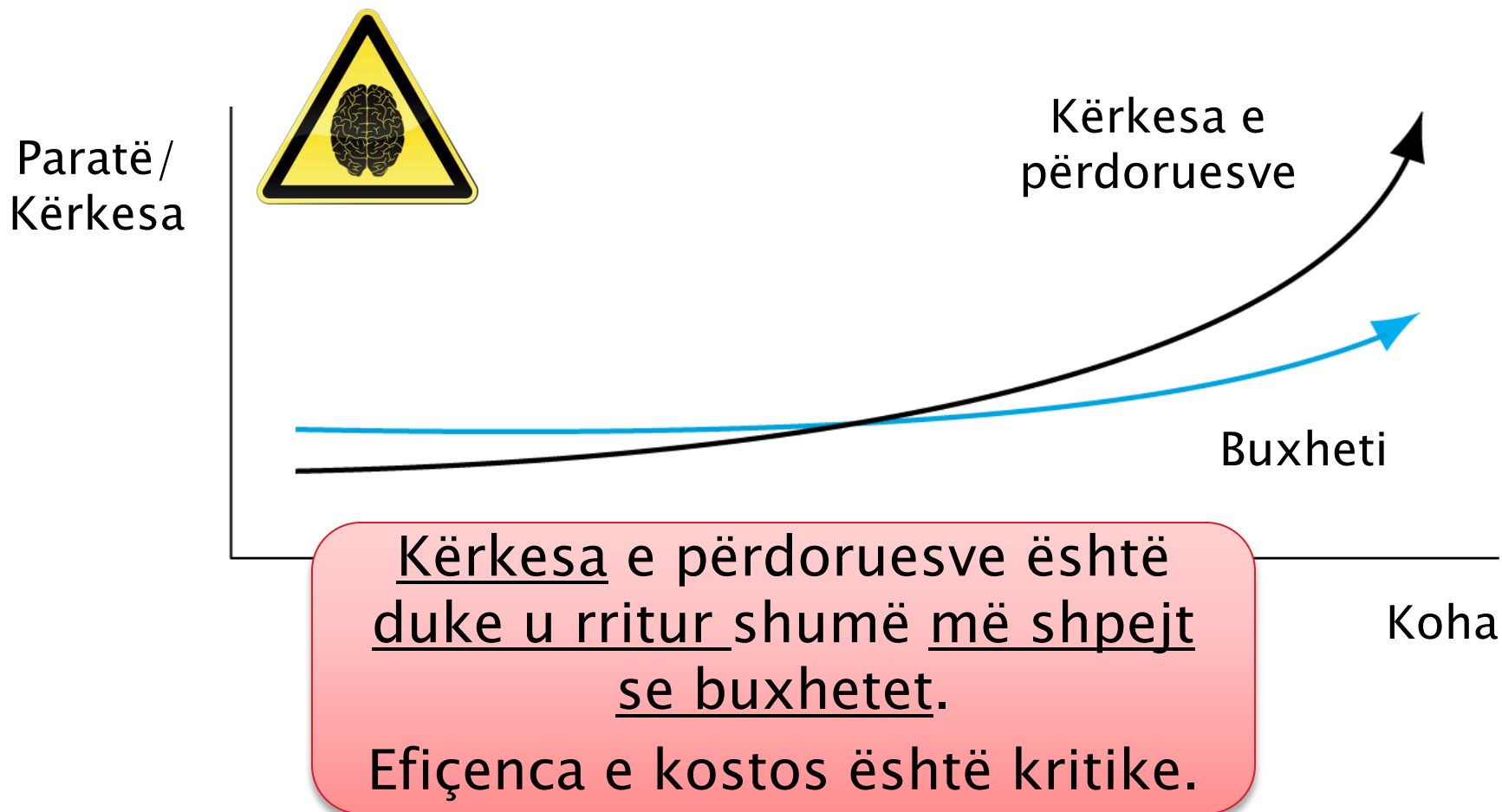
1. 1 Hyrje

- ▶ Aktualisht po ndërtojmë rrjeta më të mëdha se ç'mund të menaxhojmë lehtësisht.
- ▶ Një bankë e nivelit të mesëm mund të ketë rreth:
  - 500 switche, 500 routera, me qindra pajisje rrjeti dhe hoste, dhe rrjeta të shtrirë në vende të ndryshme edhe ndërkombtarisht.
  - Teknologjia e rrjetit është arritja – menaxhimi i rrjetit është problemi!!!

1.2 SDLC kundrejt SLC.

1.3 Kërkesat dhe Buxheti i Rrjetit

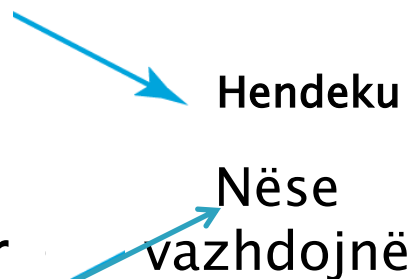
1.4 Planifikimi Strategjik i Rrjetit

What-Is Analysis:

Analiza e rrjetit aktual

Forcat drejtuese për ndryshim:

1. Rritja natyrale e trafikut
2. Aplikacionet e këqija (volumi i madh ose kërkesat e pazakonta për rrjetin)
3. Ndryshimet në infrastrukturën e TI
4. Ndryshimet në organizatë

Hendeku

Nëse

vazhdojnë

▶ **Strategjitë**

për të mbyllur hendeqet (vëmendje e veçantë për vendimet e trashëgimisë)

Portofoli i projektit

Projekte për tu ndërmarrë në këtë periudhë

1.5 Planifikimi Strategjik i Rrjetit

► Vendime të Trashëgimisë

- Vendime që ndalojnë ndryshimet në rrjet për një periudhë të konsiderueshme kohe
  - Kontrata disa vjeçare qeraje
  - Vendim rreth ndryshimit të drejtimeve strategjike
- Kërkojnë një vëmendje të veçantë

Menaxhimi i Rrjetit

Shqetësimet kryesore

Cilësia e Shërbimit (QoS)

Projektimi i rrjetit

Zgjedhja midis alternativave

Menaxhim operacional (OAM&P)

Software-t e menaxhimit të rrjetit

2.1 Cilësia e Shërbimit në Rrjet

- ▶ Rrjeti në ditët e sotme duhet të punojë mirë.
- ▶ Për të matur performacën e rrjetit kompanitë përdorin Çertifikatën e Cilësisë së Shërbimit (QoS).
- ▶ Treguesit:
  - Shpejtësia
  - Disponueshmëria
  - Kostoja
  - Etj.

2.2 Shpejtësia e Transmetimit

- ▶ **Normalisht matet në bite për sekond (bps)**
  - Jo byte për sekond
  - Rrallë matet byte për sekond
    - Në këtë rast etiketohet Bps
  - Prefikset matëse rriten me faktorin 1,000 (jo 1,024 siç ndodh tek memorja e kompjuterit)

2.3 Shpejtësia e Transmetimit

Prefiks	Vlera	Shembull
kbps*	1,000 bps	17,000 bps është 17 kbps 3 kbps është 3,000 bps 34.7 kbps është 34,700 bps
Mbps	1,000 kbps	8,720,000 bps është 8.7 Mbps 14.75 Mbps është 14,750,000 bps
Gbps	1,000 Mbps	87 Gbps = 87,000,000,000 bps
Tbps	1,000 Gbps	

*Prefiksi kilo shkruhet me k të vogël

2.4 Shpejtësia e Transmetimit

► Paraqitja me simbolet e duhura

- Duhet të ketë një deri në tre shifra para presjes dhjetore, dhe zerot nuk llogariten.
- Lihet hapësirë para prefiksit të njësisë matëse.

E shkruar	Shifra para presjes dhjetore	Hapësira para prefiksit	Paraqitja e duhur
23.72 Mbps	2	Po	OK
2,300 kbps	4	Po	2.3 Mbps
0.5Mbps	0	Jo	500 kbps

2.5 Shpejtësia e transmetimit

► Kthimi i njësive

- E shkruar jo korrekt: 3,625 Mbps
  - Katër shifra para presjes dhjetore
  - Duhet pjestuar numri me 1,000: 3.625
    - (zhvendoset presja dhjetore tre shifra)
  - Prandaj njësia matëse shumëzohet me 1,000: Kështu Mbps → Gbps
- Paraqitja korrekte: 3.625 Gbps

2.6 Shpejtësia e transmetimit

► Kthimi i njësive

- E shkruar jo korrekt: 0.3 Mbps
  - Zero përpara presjes dhjetore
  - Duhet shumëzuar numri me 1,000: 300
    - (zhvendose presjen tre shifra)
  - Prandaj njësia matëse pjestohet me 1,000: kështu Mbps → kbps
- Paraqitja korrekte: 300 kbps

2.7 Shpejtësia e transmetimit

► Përmbledhje

- Nëse numri ka një deri në tre shifra përpara presjes dhjetore është paraqitur në rregull.
- Përndryshe duhet të shumëzoni ose të pjestoni numrin me 1,000.
- Gjithashtu bëhet e kundërta me njësinë matëse.
  - Kjo e lë vlerën njësoj
    - $0.4 \text{ Mbps} = 400 \text{ kbps}$
    - $400,000 \text{ kbps} = 400 \text{ Mbps}$

2.8 Shpejtësia e transmetimit

▶ **Rated Speed – Shpejtësia e Normuar**

- Shpejtësia që një sistem duhet të arrijë
- Shpejtësia që pretendon ofruesi ose mundëson standardi që përcakton teknologjia.

▶ **Throughput**

- Shpejtësia që një sistem aktualisht ofron për përdoruesit
- (Pothuajse gjithmonë më e ulët)

2.9 Shpejtësia e transmetimit

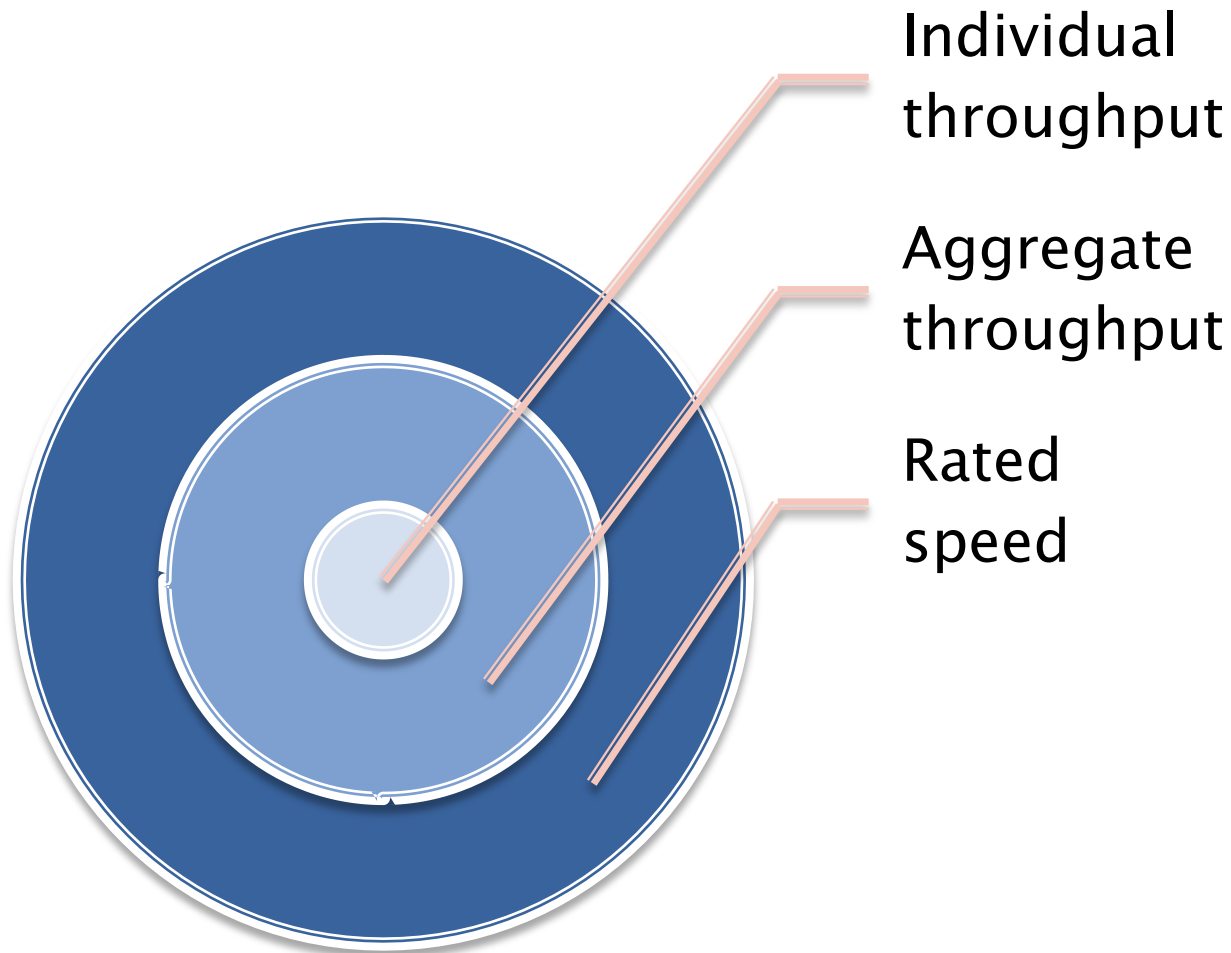
▶ Aggregate Throughput

- “Aggregate throughput” është throughput-i total i disponueshëm për të gjithë përdoruesit.

▶ Individual Throughput

- Pjesa e një individi në “aggregate throughput”

2.10 Shpejtësia e transmetimit

2.11 Njësi të tjera të matjes së QoS

► Disponueshmëria

- Koha (përqindje) që rrjeti është i disponueshëm për përdorim
  - Shembull: 99.999%
- *Downtime* është sasia e kohës (minuta, orë, ditë, etj.) një rrjet është i padisponueshëm për përdorim.
  - Shembull: Një mesatare prej 12 minuta në muaj

2.12 Njësi të tjera të matjes së QoS

► Error Rates – Norma e Gabimeve

- Gabimet janë të këqija sepse kërkojnë ritransmetim.
- Më qartë, kur ndodh një gabim, TCP kupton që ka përplasje dhe ngadalëson shkallën e transmetimit.
- **Packet error rate:** përqindja e paketave që kanë gabime.
- **Bit error rate (BER):** përqindja e biteve që kanë gabime.

2.13 Njësi të tjera të matjes së QoS

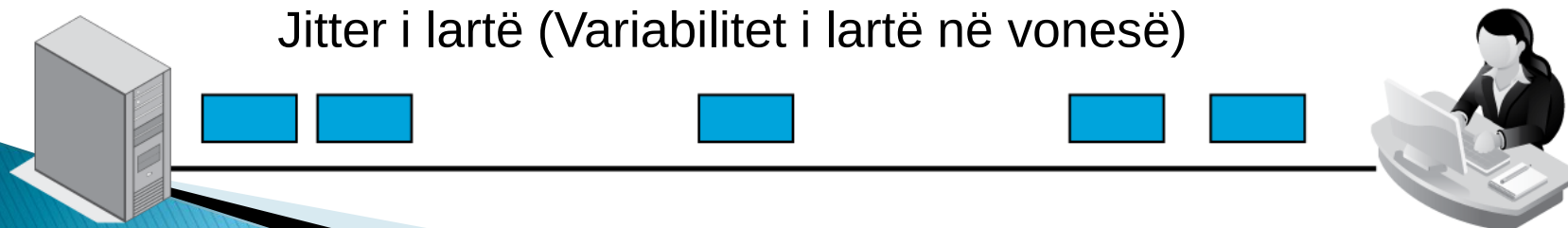
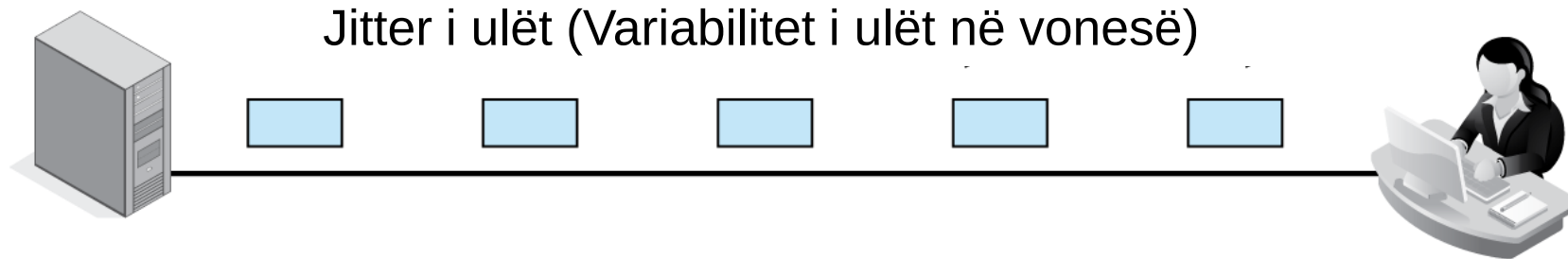
► Latency – Vonesa

- Latency është vonesa, matet në milisekonda.
  - Kur bëni ping një adresë IP të një hosti, ju masni dhe vonesën për tek hosti.
  - Kur përdorni tracert, ju masni vonesën mesatare për tek secili router përgjatë rrugës.
- Kur vonesa është më e madhe se 250 ms, komunikimi bëhet pothuajse i pamundur.
  - Vonesa dëmton lojërat interactive (në rrjet).

2.14 Njësi të tjera të matjes së QoS

► Jitter – Nervoziteti

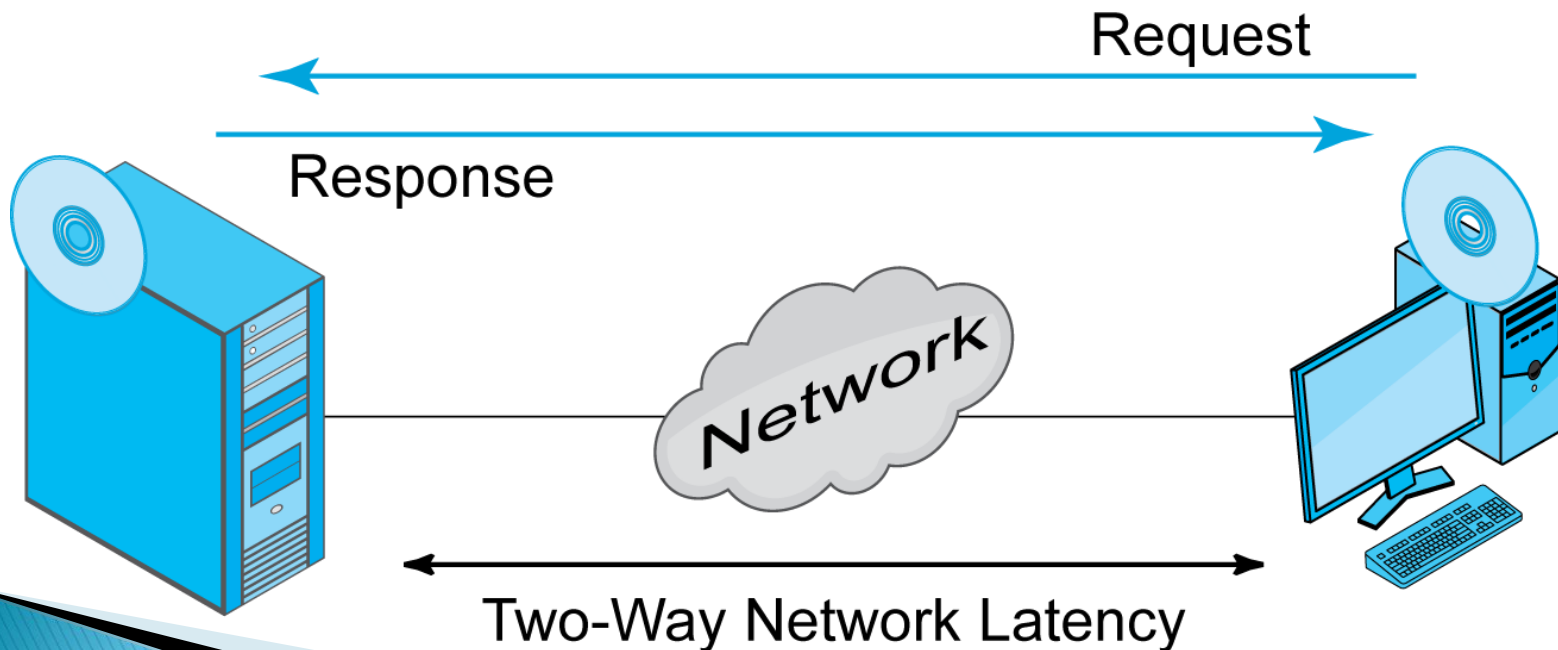
- Jitter është varianca në vonesën ndërmjet paketave të njëpasnjëshme.
- Shkakton përshpejtim ose ngadalësim të zërit dhe muzikës përgjatë millisekondave — jittery (nervozitet) i zërit.

2.14 Njësi të tjera të matjes së QoS

► Koha e përgjigjes së aplikacionit

Është e barabartë me vonesën e rrjetit në të dy kahet plus kohën e përgjigjeve nga dy hostet dhe dy programet aplikative

2.15 Njësi të tjera të matjes së QoS

► Koha e përgjigjes së aplikacionit

- Nuk është thjesht çështje rrjeti.
  - Filtrimi në firewall
  - Enkriptimi dhe çështje të tjera të sigurisë
- Për të kontrolluar kohën e përgjigjes së aplikacionit duhet të punojnë së bashku
  - Administratorët e rrjetit,
  - Administratori i serverit dhe
  - Administratori i aplikacionit

për të përmirësuar eksperiencën e përdoruesit.

2.16 Njësi të tjera të matjes së QoS

► Service Level Agreements (SLA) – Marrëveshjet për Nivelin e Shërbimit

- Garantojnë performancën
- Kërkohet gjithnjë e më shumë nga përdoruesit
- Vendosen penalitete nqs nuk arrihen indikatorët e QoS të rrjetit sipas garancisë

2.17 Njësi të tjera të matjes së QoS

▶ Service Level Agreements (SLA) – Marrëveshjet për Nivelin e Shërbimit

- Garancitë shpesh shkruhen si përqindje e kohës
  - “Shpejtësia të jetë jo më pak se 100 Mbps 99.95% të kohës”
  - Me rritjen e përqindjes së kohës, kostot për të siguruar shërbimin rriten në mënyrë ekspsonenciale
  - Kështu SLAs nuk mund të garantohen 100% të kohës

2.18 Njësi të tjera të matjes së QoS

▶ Service Level Agreements (SLA) – Marrëveshjet për Nivelin e Shërbimit

- SLAs specifikojnë rastet më të këqija (performanca minimale që mund të tolerohen)
  - Ka penalitet nqs ofrohet më keq se performanca e specifikuar
  - Shembull: vonesa jo më e lartë 50 ms 99.99% të kohës
- Nqs specifikohet rasti më i mirë (performanca maksimale), rrallë mund të tejkalohet
  - Shembull: Jo më e lartë se 100 Mbps 99% të kohës. Kush do ta dëshironte këtë?

2.19 Njësi të tjera të matjes së QoS

▶ Shembuj (SLA)

▶ Jitter – Nervoziteti

- Jo më i lartë se 2% variacion të kohës në marrjen e paketave 99% të kohës

▶ Latency – Vonesa

- Vonesa jo më e lartë se 50 ms në 99.99% të kohës

▶ Disponueshmëria

- Jo më e vogël se 99.99%
- Disponueshmëria është përqindje e kohës, kështu SLA nuk përfshin përqindje kohe

Menaxhimi i Rrjetit

Shqetësimet kryesore

Cilësia e Shërbimit (QoS)

Projektimi i rrjetit

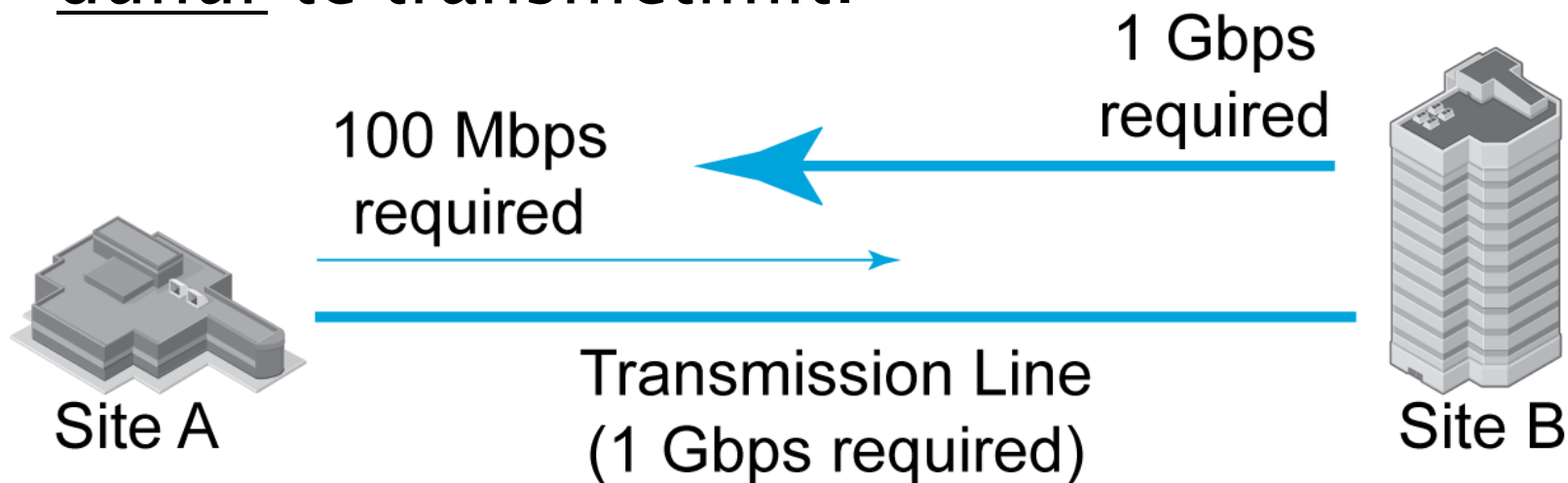
Zgjedhja midis alternativave

Menaxhim operacional (OAM&P)

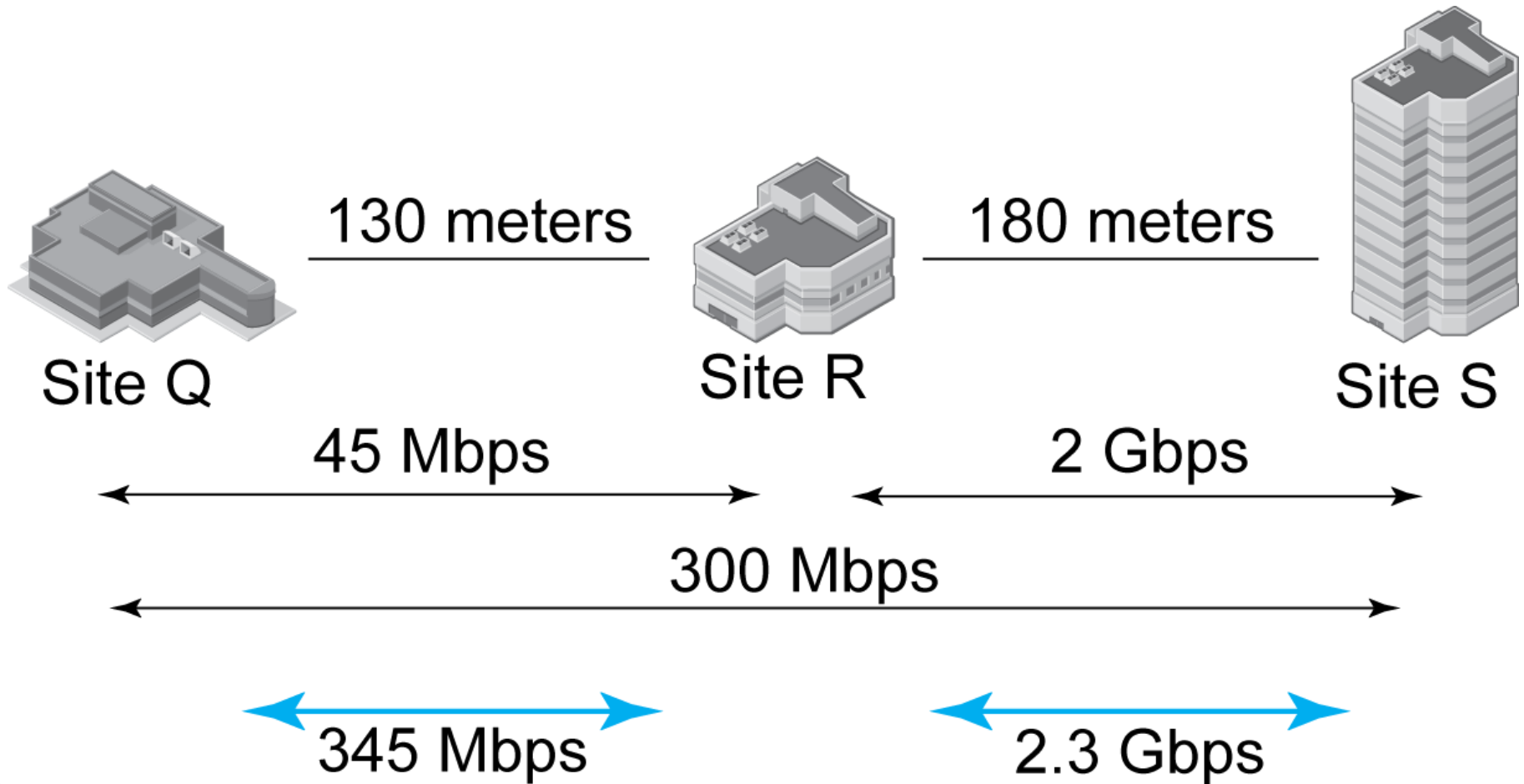
Software-t e menaxhimit të rrjetit

3.1 Analiza e Trafikut

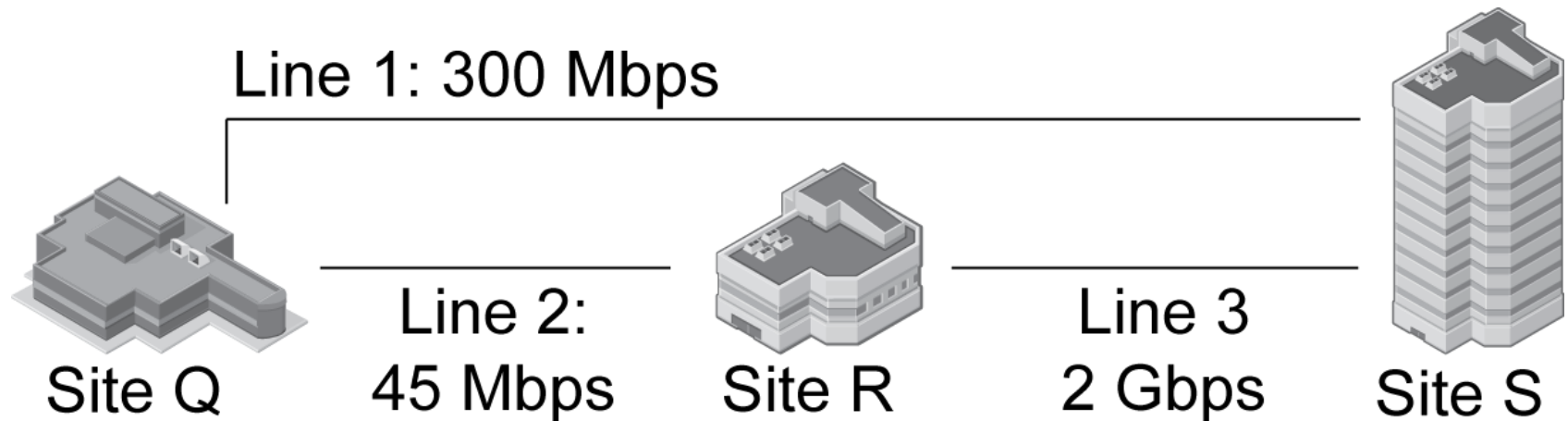
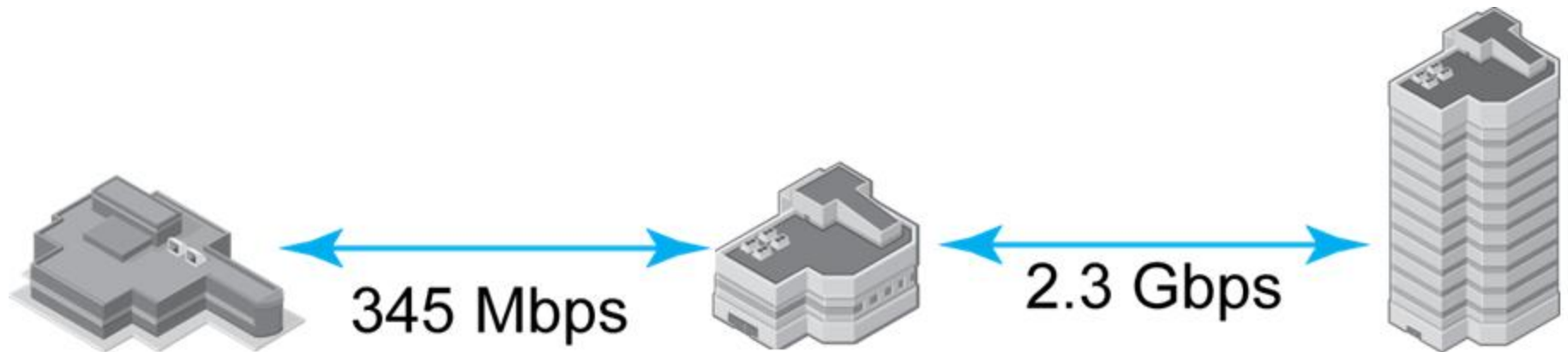
- Ju duhet të jeni në gjendje të llogarisni se çfarë trafiku duhet të trasmetojë linja në secilin drejtim për të përziejdhur linjën e duhur të transmetimit.

3.2 Analiza e trafikut – 3 Site

3.3 Redundancy – linjat rezervë

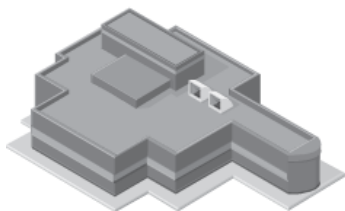
3.4 Redundancy – linjat rezervë

Line 1:

$$300 \text{ Mbps} + 45 \text{ Mbps} = 345 \text{ Mbps}$$

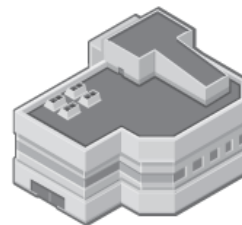
Need an extra 45 Mbps

Site Q

X

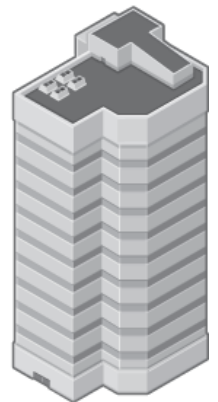
Line 2:
45 Mbps

Site R

Line 3:
2 Gbps +
45 Mbps =
2.045 Gbps

Site S

3.5 Topologjitë Kryesore të Rrjetit

- ▶ Topologjia përshkruan vendosjen fizike të nyjeve dhe lidhjeve.
  - “Topologjia” është një koncept i shtresës fizike.
- ▶ Shumë standarde kërkojnë topologji specifike.
- ▶ Në raste të tjera, ju mund të zgjidhni topologji që ju përshtaten në terma të kostove të transmetimit, të besueshmërisë nëpërmjet redundancës, etj...

3.6 Topologjitë Kryesore

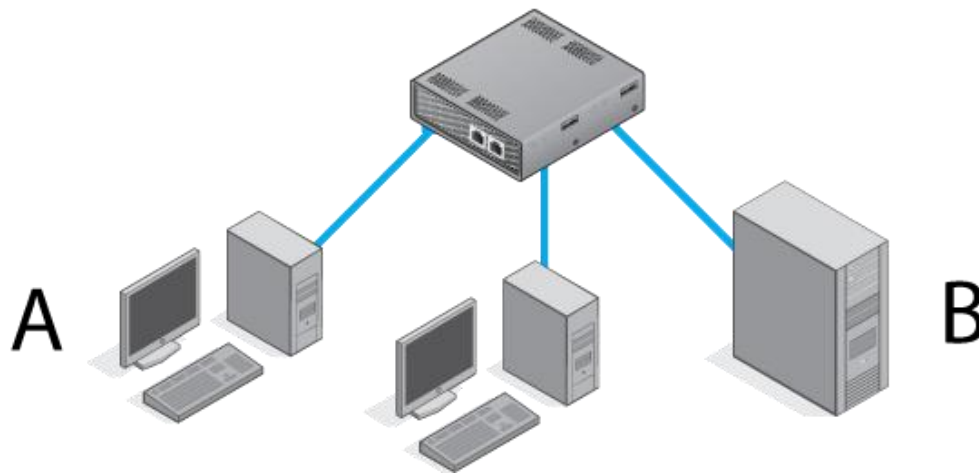
Point-to-Point

Dy nje të lidhura direkt.

3.7 Topologjitë Kryesore

Simple Star (Modern Ethernet)

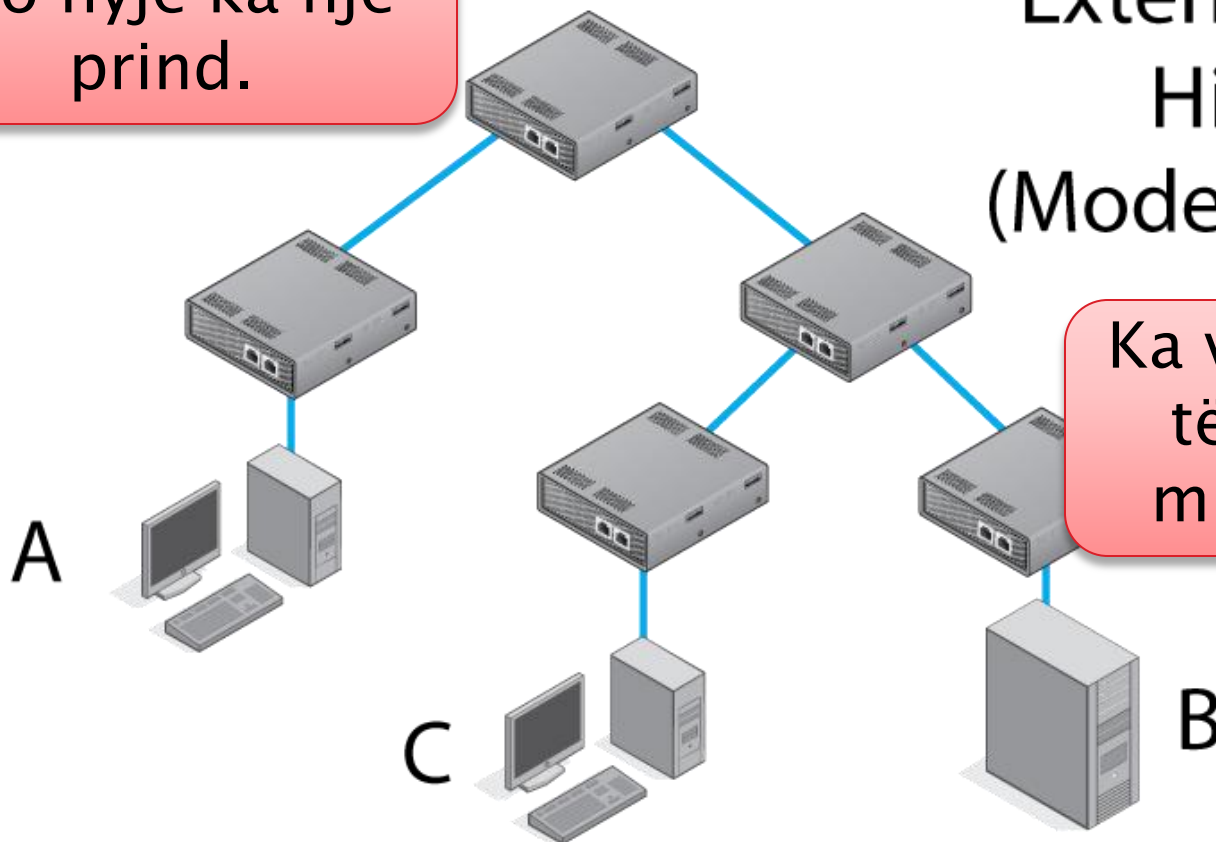
Të gjitha linjat lidhen në një switch të vetëm.

3.8 Topologjitë Kryesore

Në një hierarki,
çdo nyje ka një
prind.

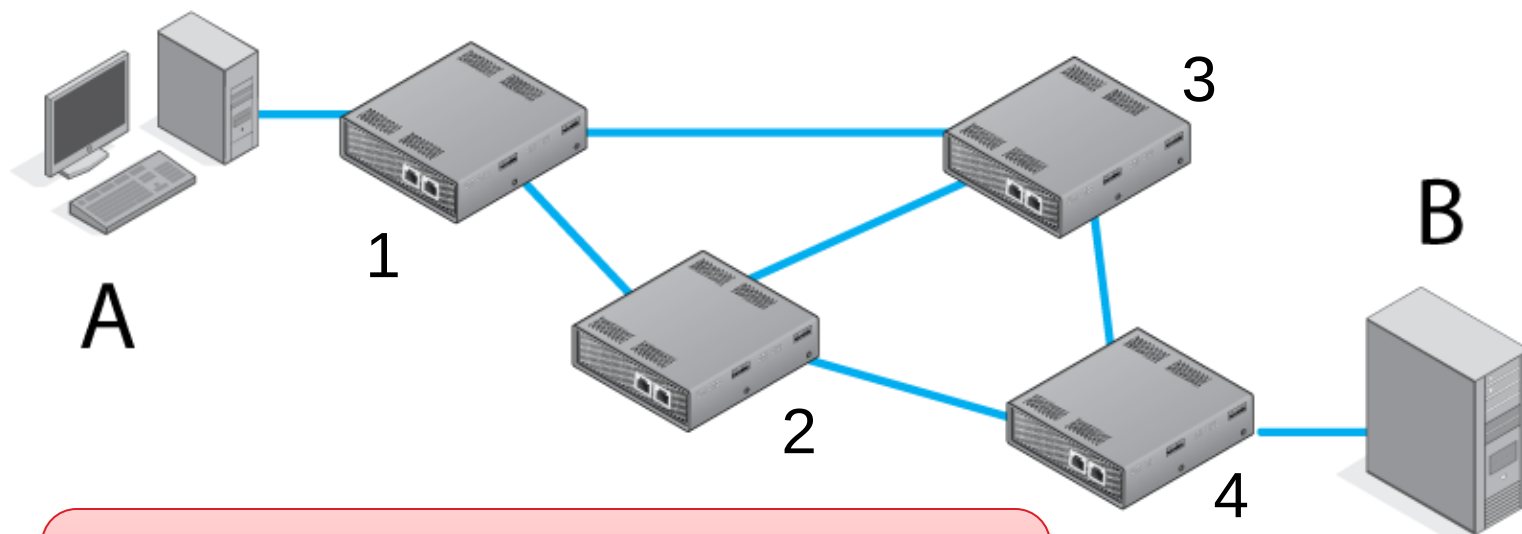
Extended Star or
Hierarchy
(Modern Ethernet)

Ka vetëm një rrugë
të mundëshme
midis dy nyjeve.

3.9 Topologjitë Kryesore

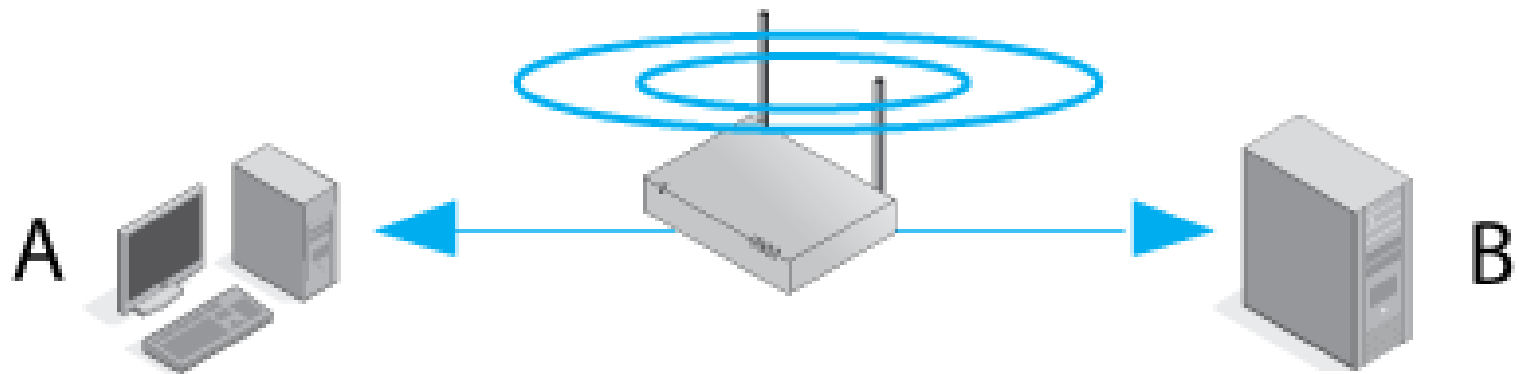
Mesh (Routers)

Ka shumë rrugë që mund të lidhin 2 nje me njëra-tjetrën.

3.10 Topologjitë Kryesore

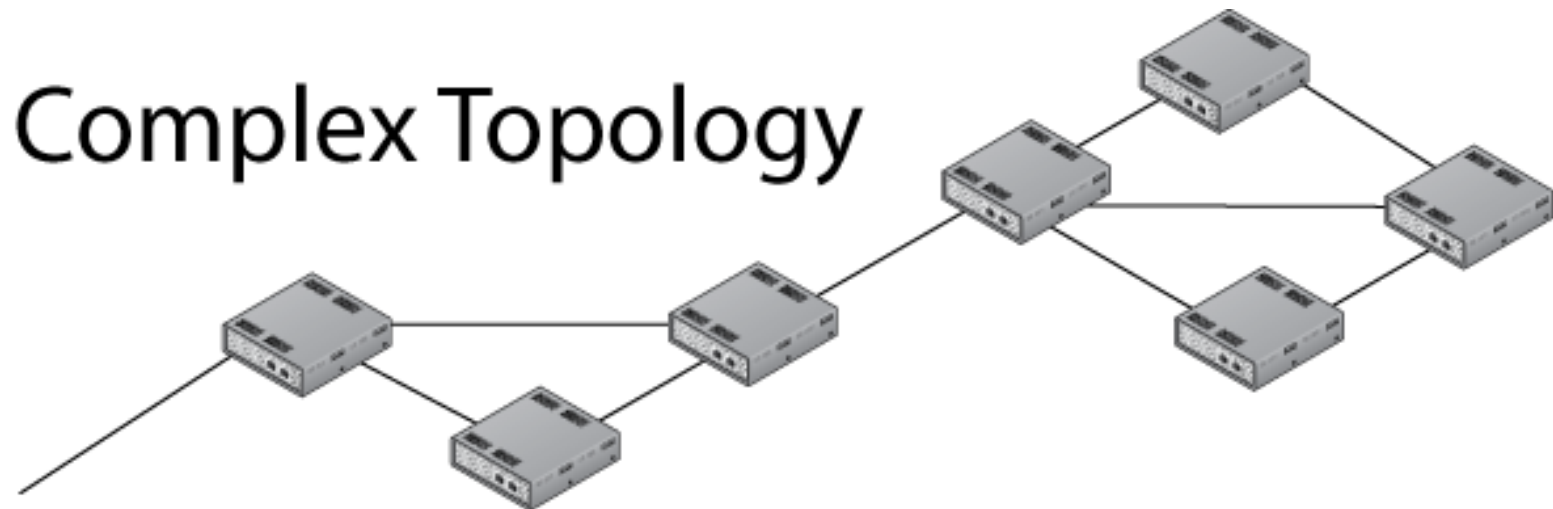
Bus Topology (Broadcasting) Wireless Networks

Kur një kompjuter transmeton sinjali i shkon të gjithë nyjeve të tjera.

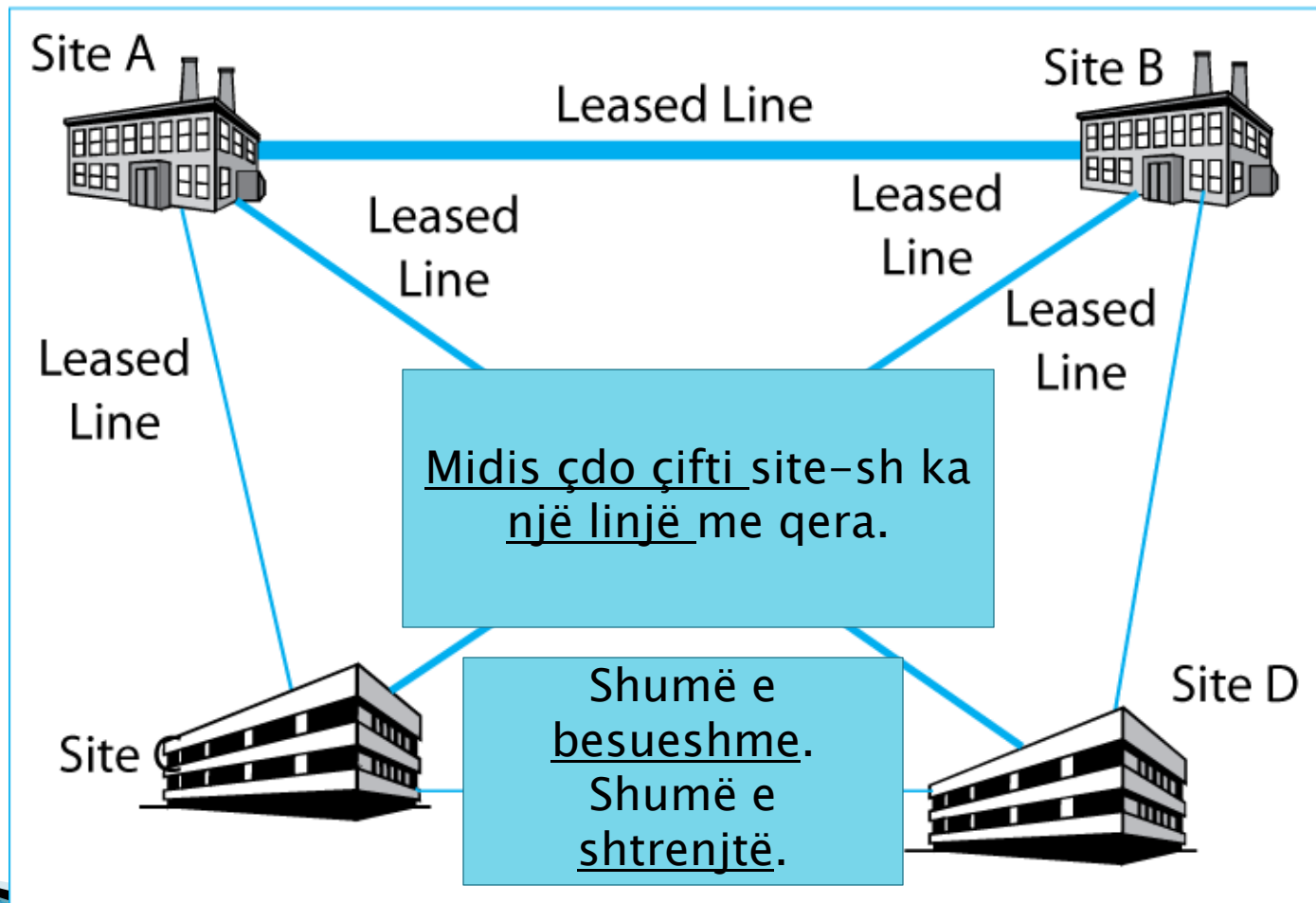
3.11 Topologjitë Kryesore

Shumë rrjete realë kanë topologji komplekse duke bashkuar topologjitë e thjeshta që sapo pamë.

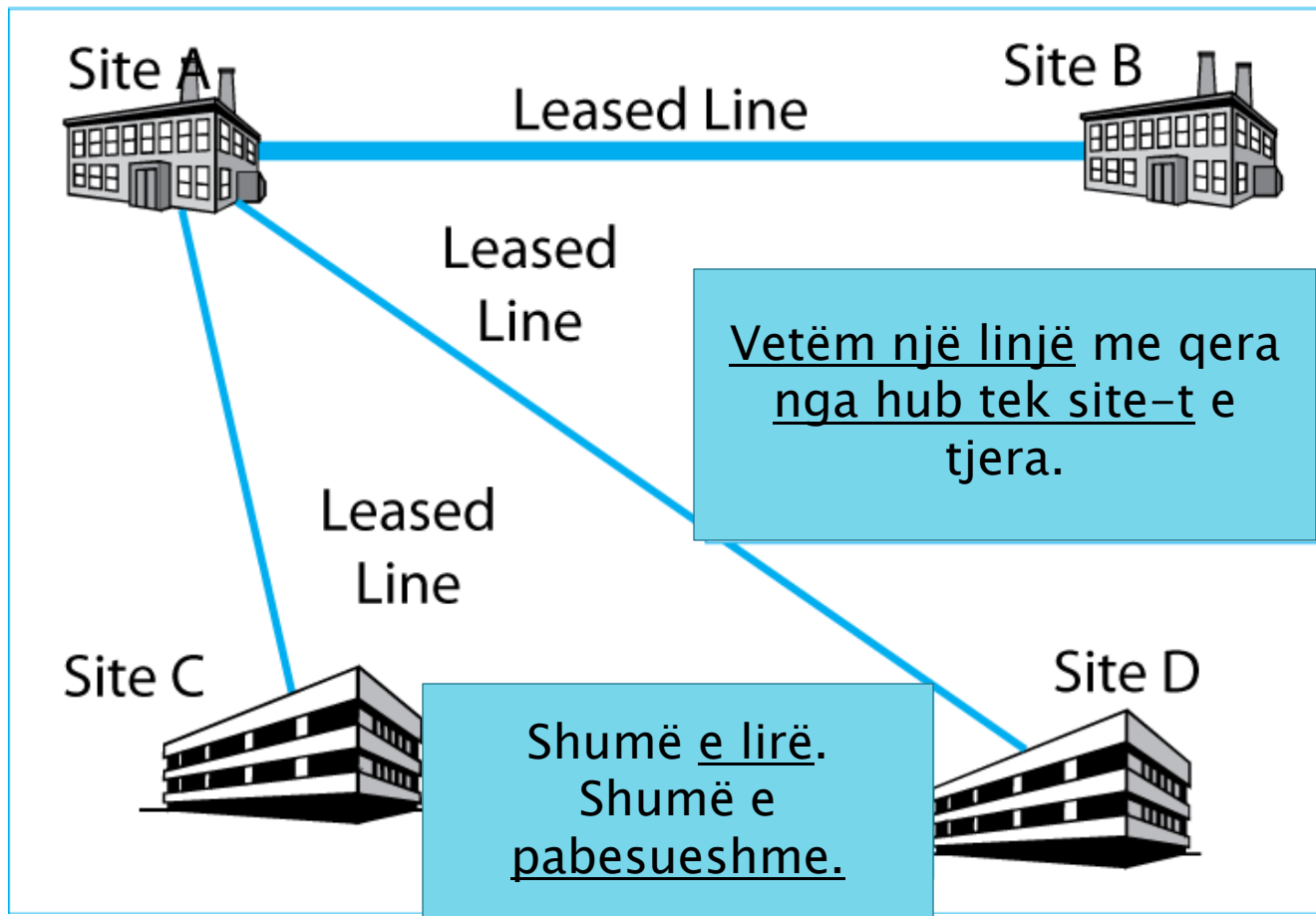
3.12 Topologjitë e Linjave me Qera

Full Mesh Topology

3.13 Topologjitë e Linjave me Qera

Pure Hub-and-Spoke Topology

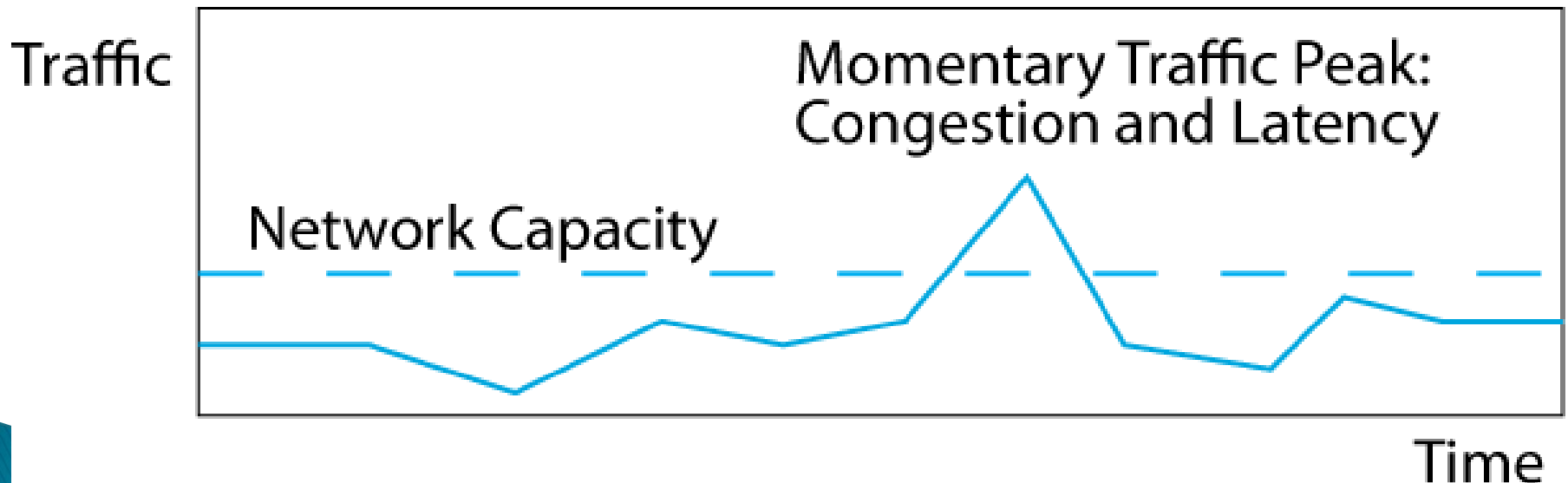
3.14 Full Mesh v Hub-and-Spoke

- ▶ Topologjitë *full-mesh* dhe *hub-and-spoke* janë kahet e kundërta të një spektri.
- ▶ Dizenjuesit e rrjeteve realë duhet të balancojnë kostot dhe besueshmërinë kur dizenjojnë rrjete komplekse.

3.15 Ngritjet Momentale të Trafikut

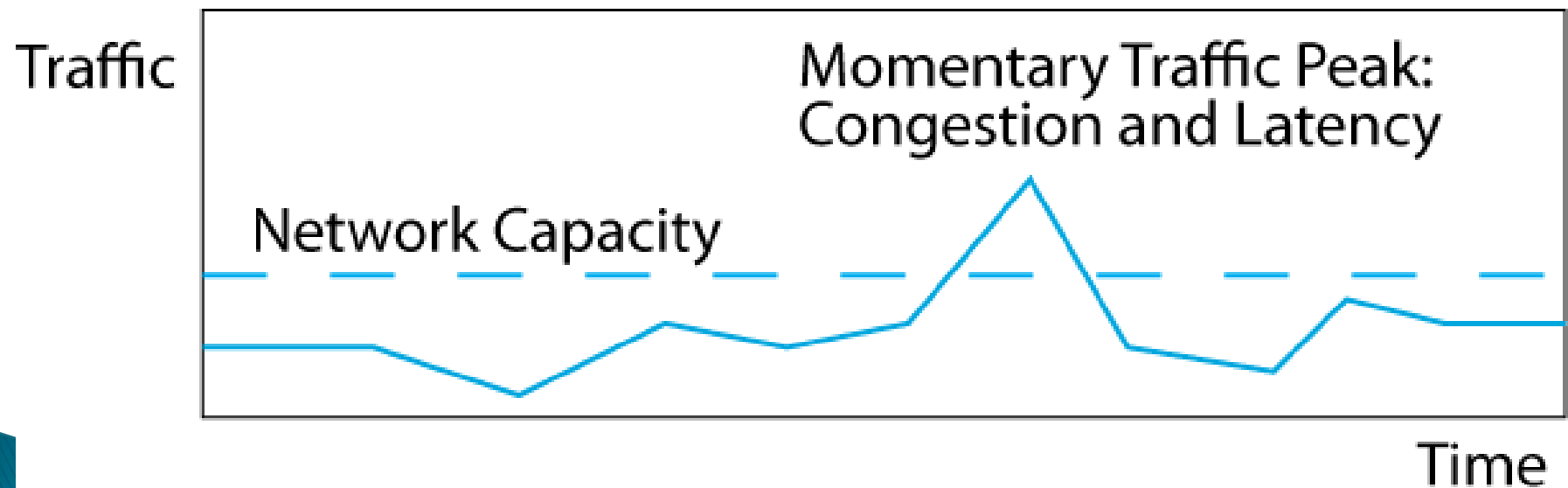

- ▶ Normalisht, kapaciteti i rrjetit është më i madh se trafiku.
- ▶ Megjithatë, herë pas here, do të ketë ngritje momentale të trafikut përtej kapacitetit të rrjetit—zakonisht nga një fraksion të sekondës deri në pak sekonda.

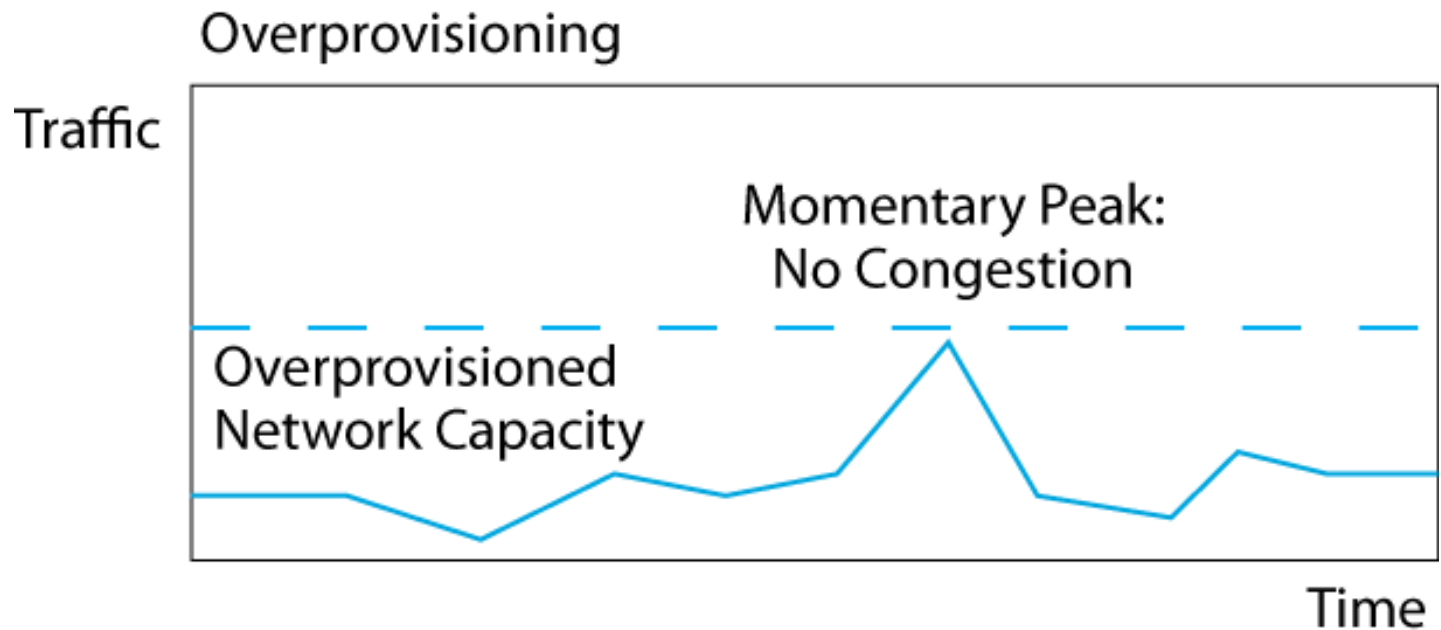
3.16 Ngritjet Momentale të Trafikut

- ▶ Ky congestion shkaton vonesa pasi switchet dhe routerat duhet të ruajnë në memorje framet dhe packetat që presin të dërgohen.
- ▶ Bufferet janë të vegjël, kështu që paketat shpesh humbasin.

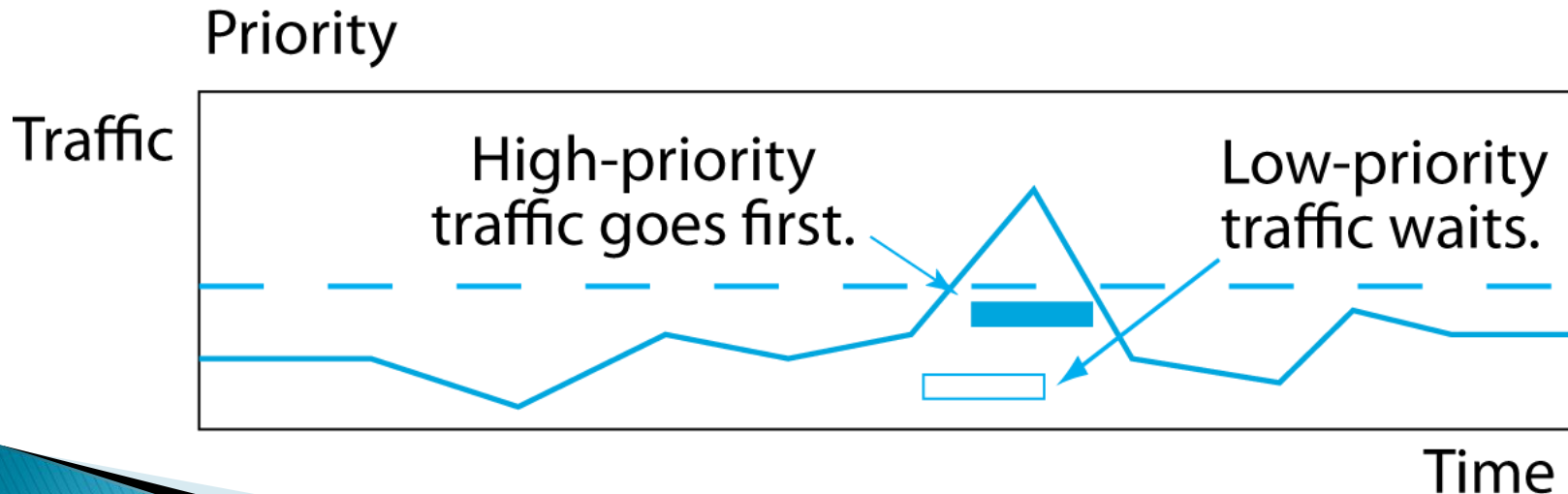
3.17 Mbiprovizionimi

- ▶ Mbiprovizionimi është sigurimi i shumë më tepër kapaciteti sesa rrjeti ka nevojë normalisht.
- ▶ Kjo i mënjanon pothuajse të gjitha ngritjet momentale të trafikut por është shpërdorim.

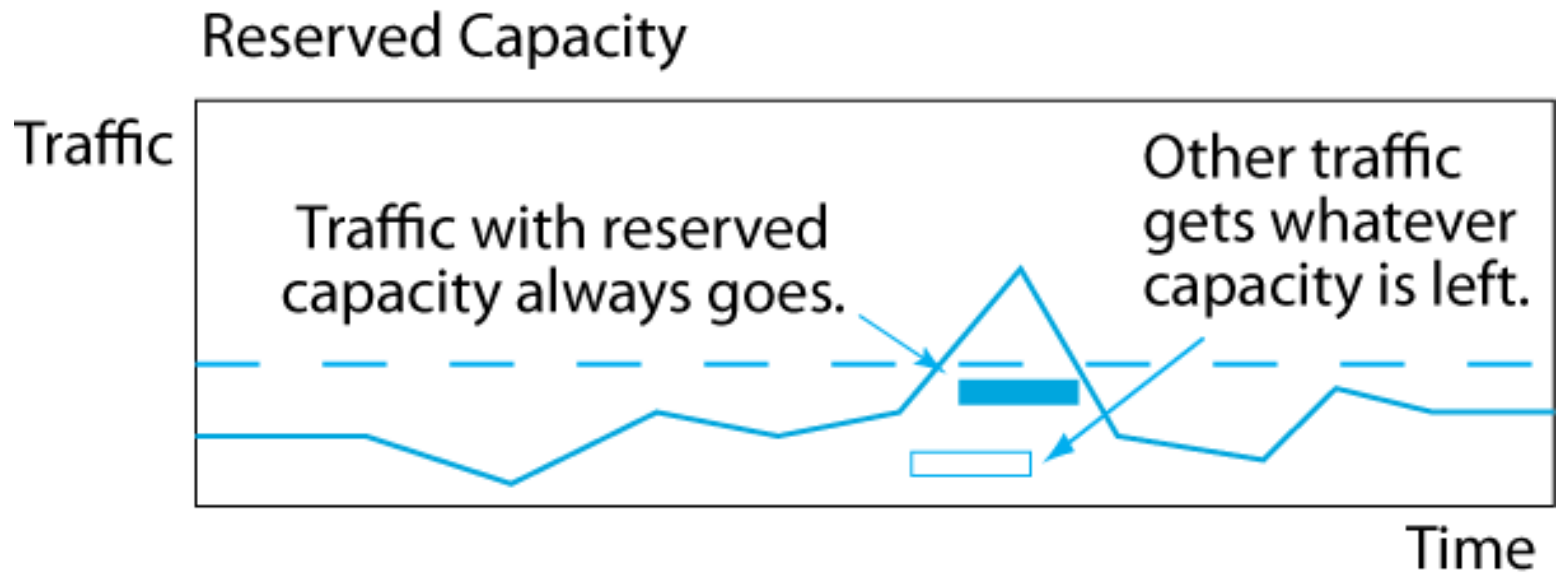
3.18 Prioriteti

- ▶ Trafikut me prioritet, jo tolerant ndaj vonesave, i tillë si zëri, i jepet prioritet i lartë dhe do të kalojë i pari nqs ka *congestion*.
- ▶ Trafiku tolerant ndaj vonesave, i tillë si e-mail, duhet të presë.
- ▶ Është më eficient se mbiprovizionimi; gjithashtu bën më shumë punë.

3.19 Garancitë e QoS

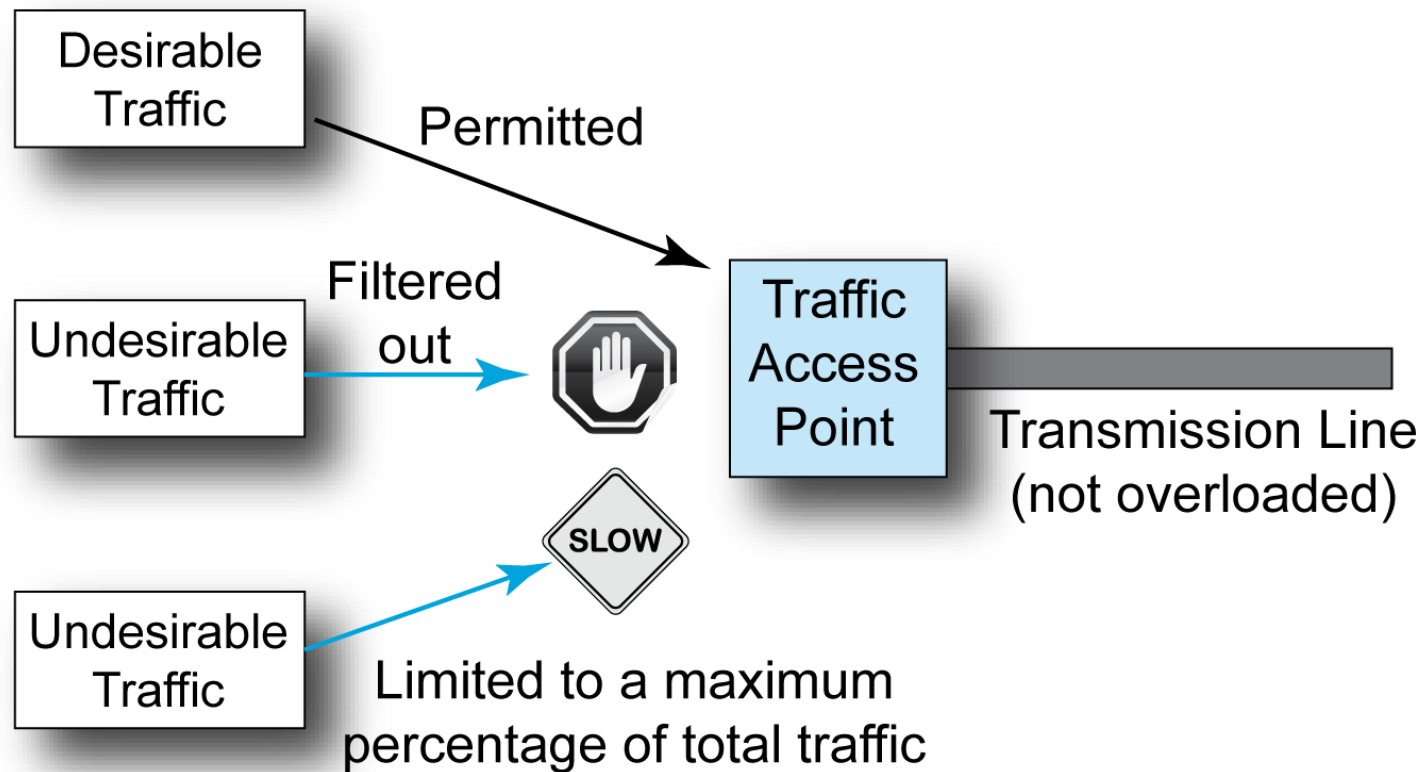
- ▶ QoS garanton rezervimin e kapaciteve për ndonjë lloj trafiku, kështu që ky lloj trafiku gjithmonë kalon.
- ▶ Trafiku tjetër, duhet të luftojë për kapacitetin që mbetet.

3.20 Formësimi i Trafikut

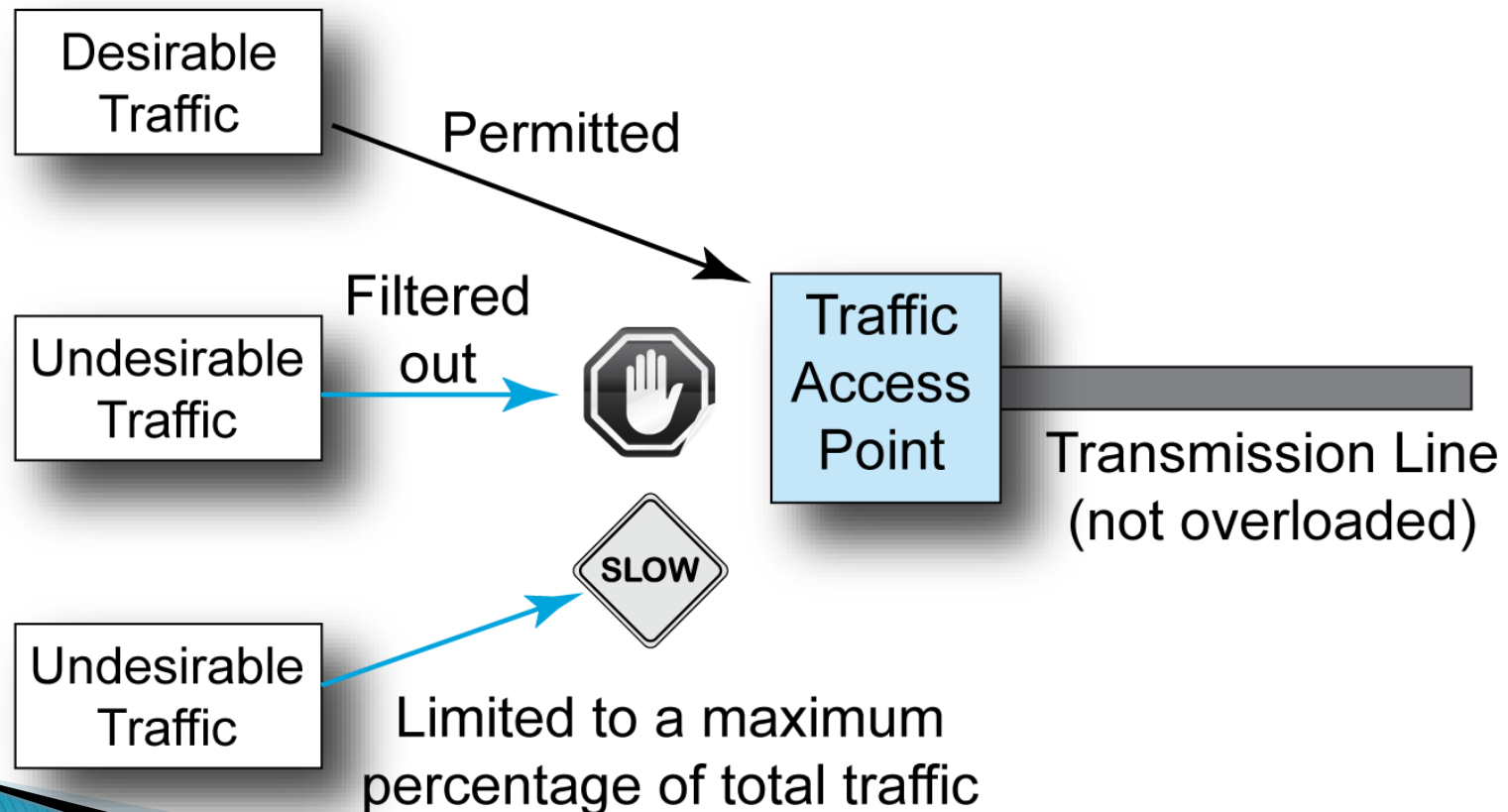
- Mbiqprovizionimi, prioriteti, dhe rezervimet për QoS kanë të bëjnë me *congestion*; formësimi i trafikut *parandalon* congestion duke limituar trafikun hyrës

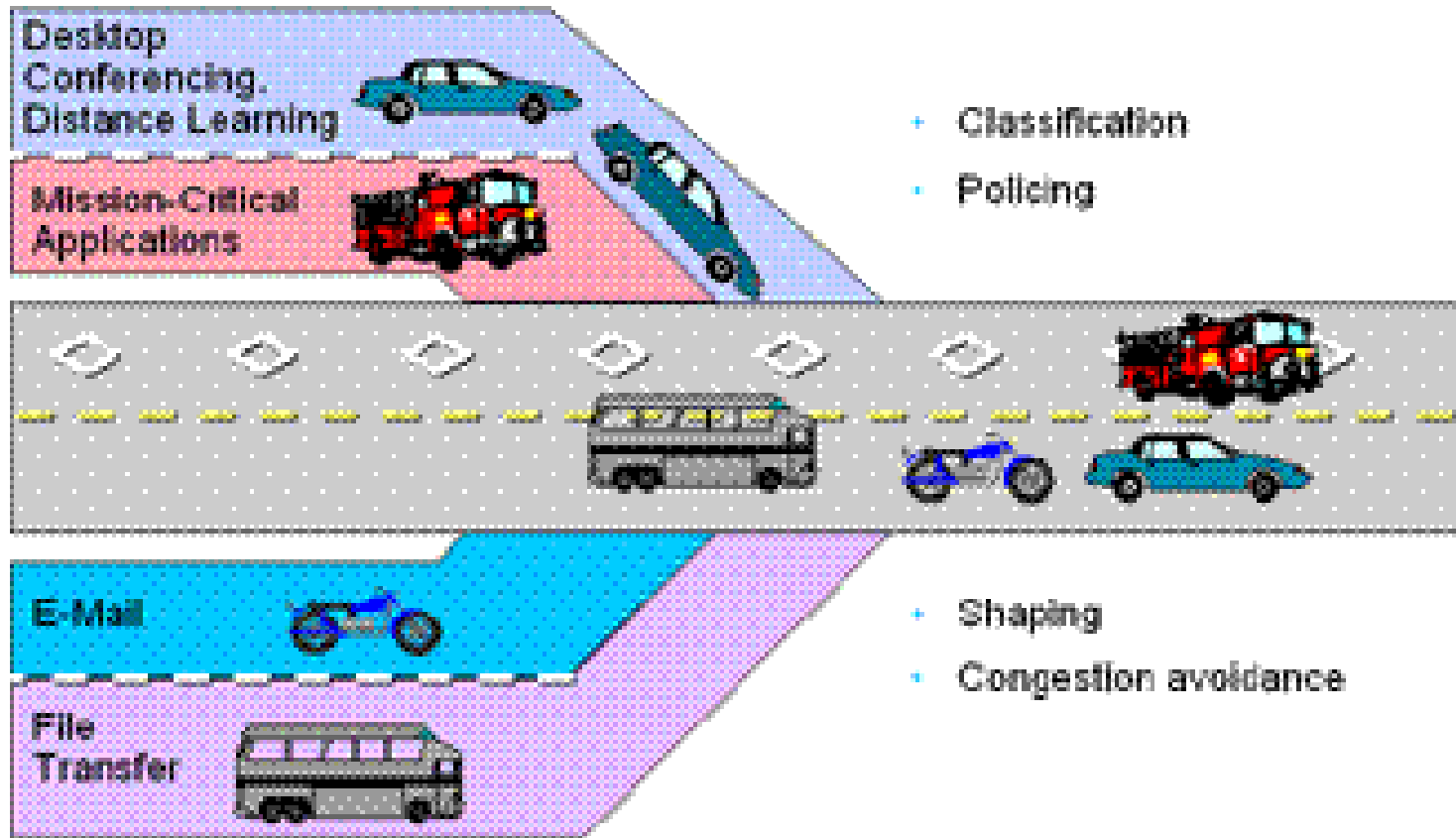
3.21 Formësimi i Trafikut

- Filtrimi ose limitimi i trafikut të padëshiruar mund të ulë në mënyrë të konsiderueshme kostot e përgjithshme të rrjetit.

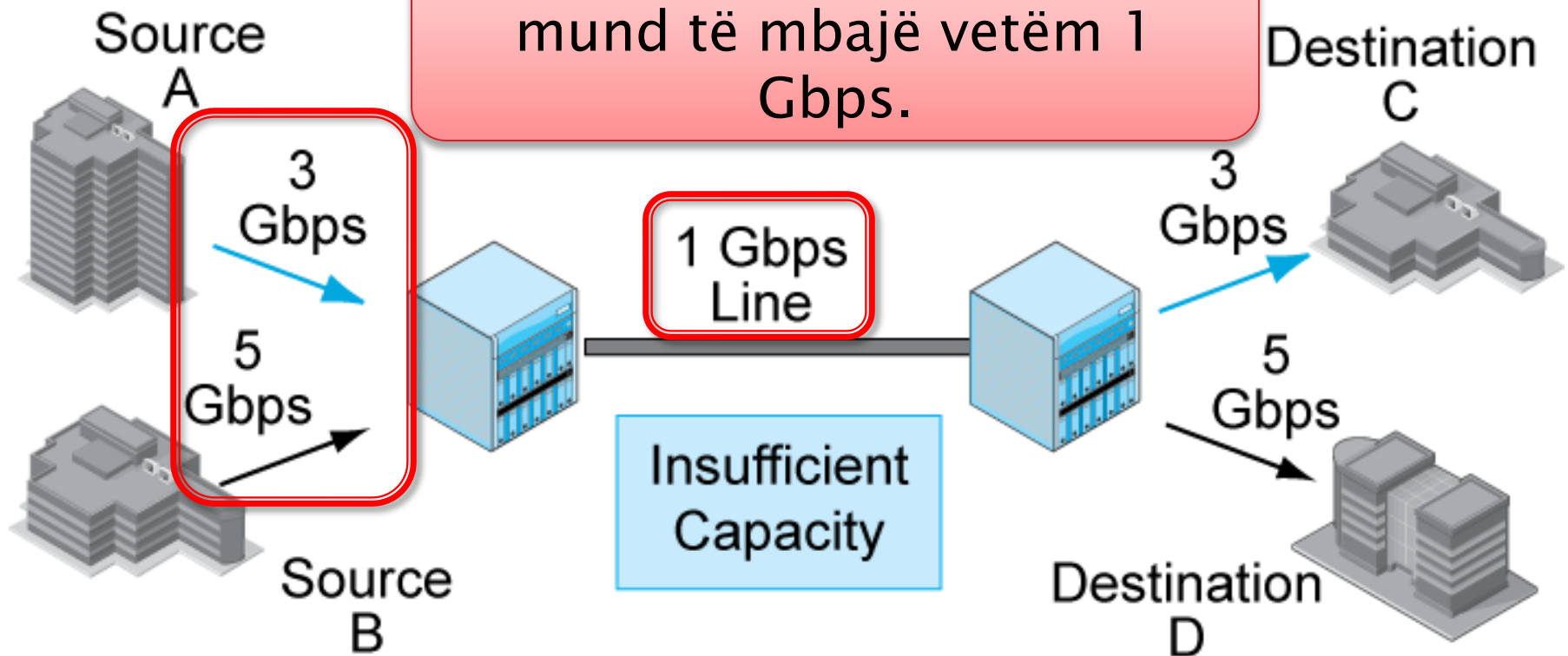
3.22 Ndarja e kapacitetit në %

3.23 Kompresimi

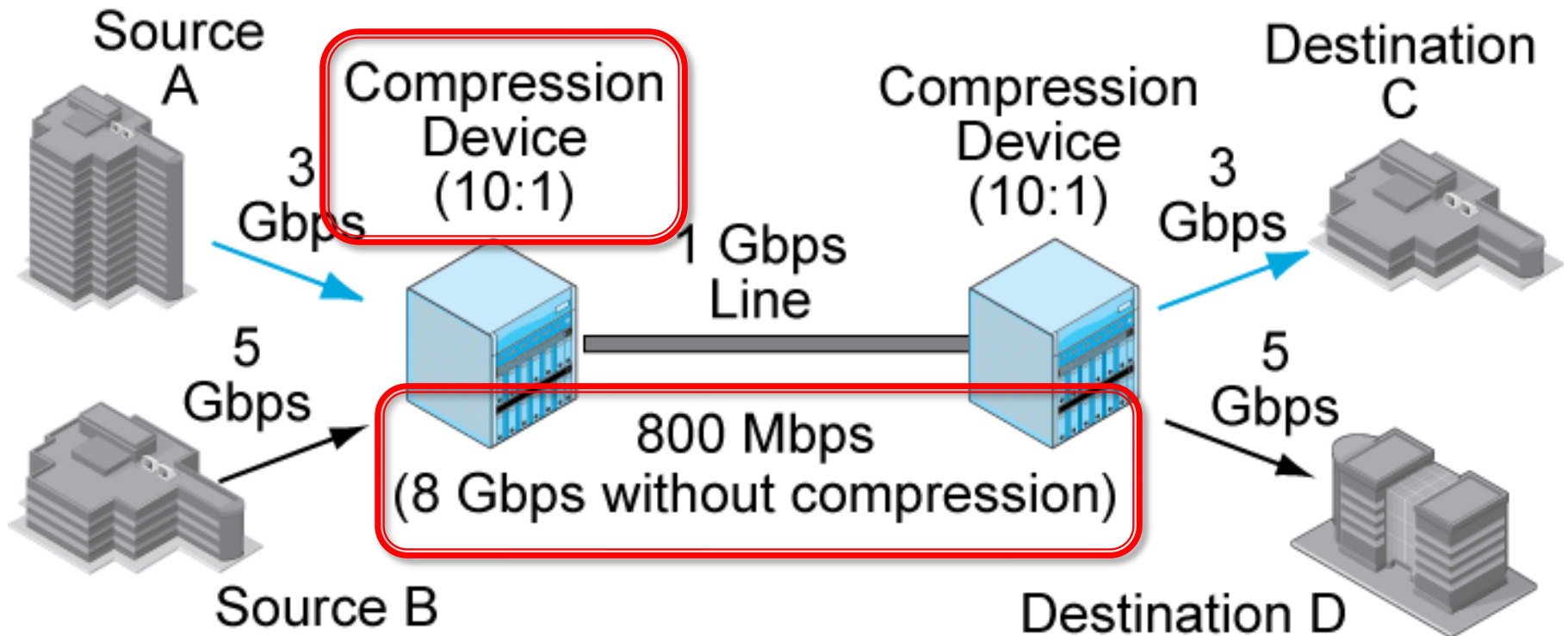
- Kompresimi mund të ndihmojë nqs trafiku në mënyrë të vazhdueshme tejkalon kapacitetin e linjës

Nevojiten 8 Gbps. Linja mund të mbajë vetëm 1 Gbps.

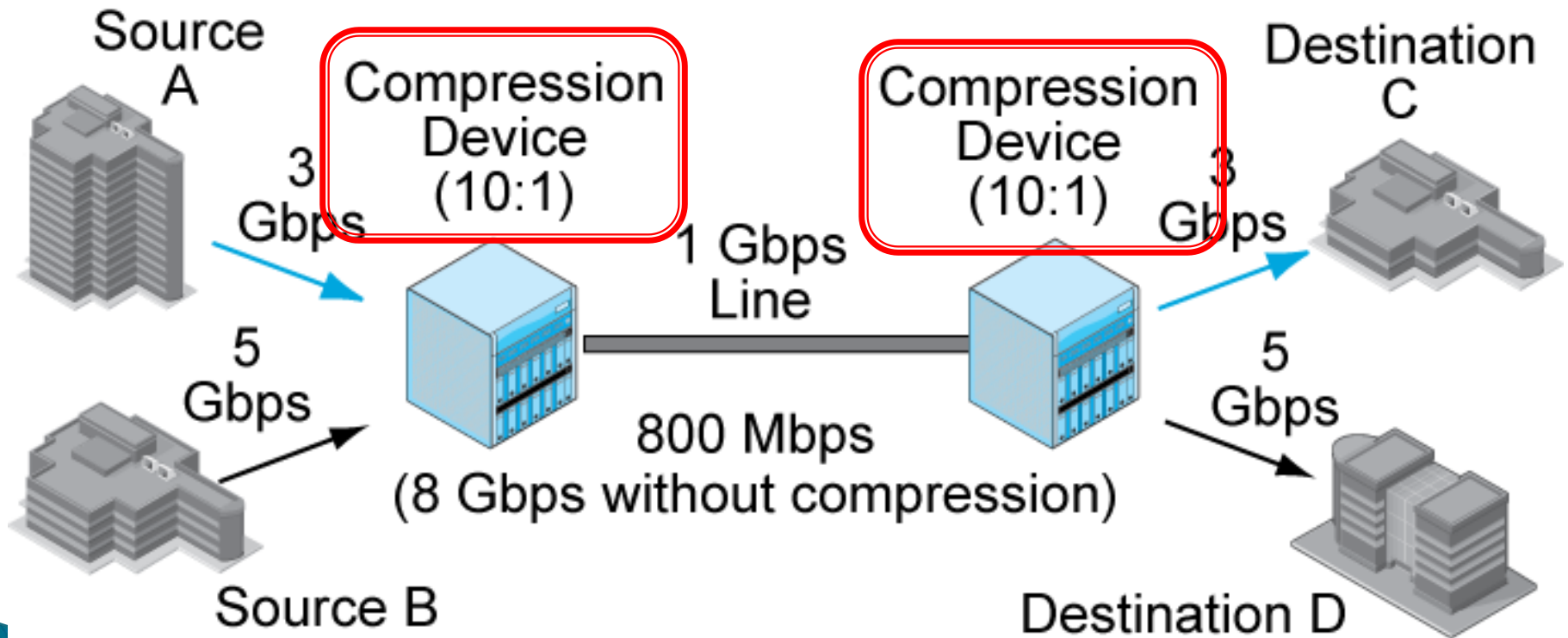
3.24 Kompresimi

- ▶ Të dhënat shpesh përmbajnë përsëritje dhe mund të kompresohen.

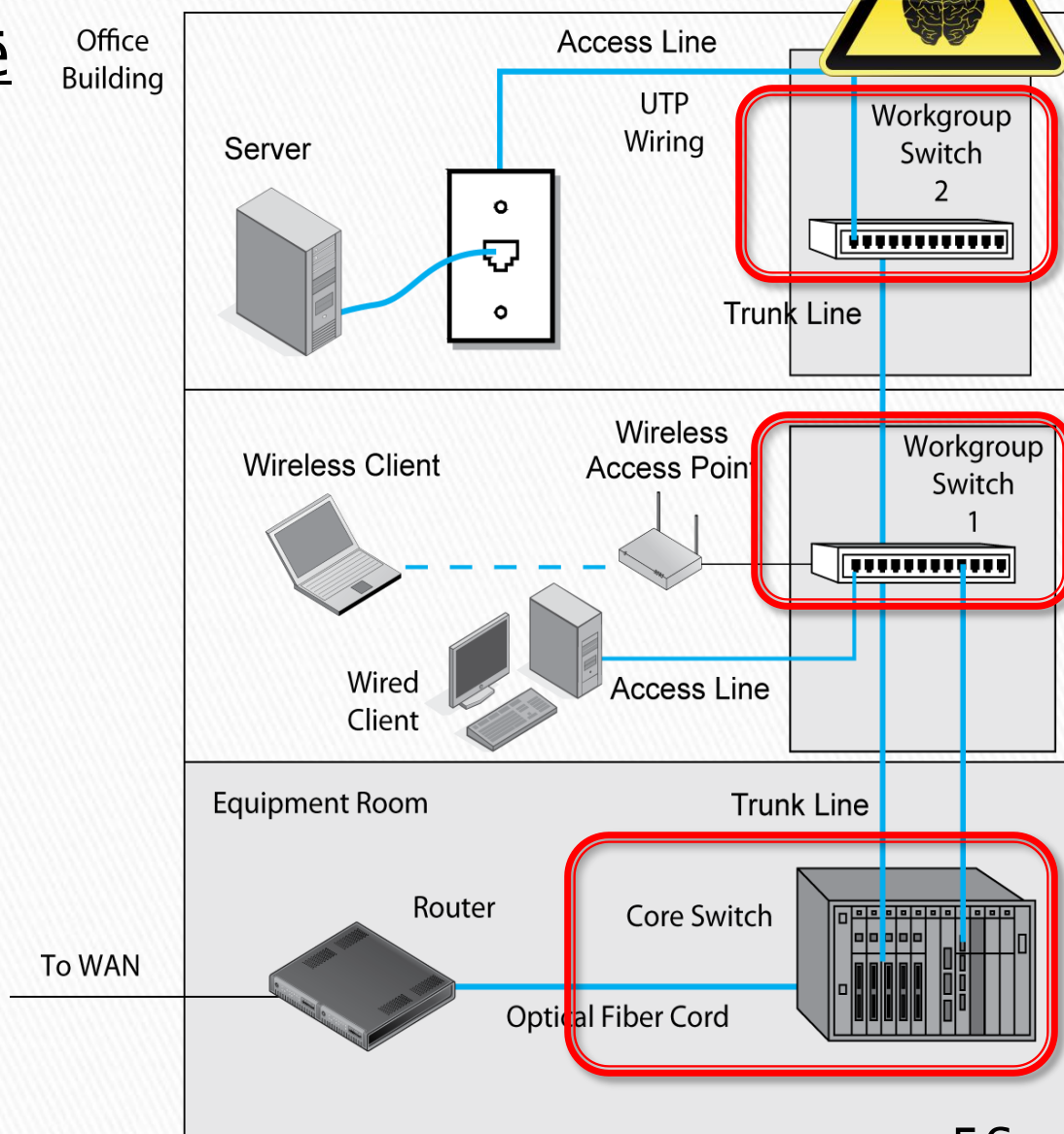
3.25 Kompresimi

- ▶ Nevojiten pajisje kompresimi kompatibël me njër-tjetrën në të dyja pikat fundore të linjës.

3.26 Projektet Reale

- ▶ Shpesh, projekti i një ndërtese kushtëzon projektin e topologjisë së rrjetit.
- ▶ P.sh. – Në një ndërtesë shumëkatëshe, shpesh ka kuptim të vendosen:
  - ▶ *Ethernet workgroup switch* në çdo kat dhe,
  - ▶ *Core switch* në bodrum.

Menaxhimi i Rrjetit

Shqetësimet kryesore

Cilësia e Shërbimit (QoS)

Projektimi i rrjetit

Zgjedhja midis alternativave

Menaxhim operacional (OAM&P)

Software-t e menaxhimit të rrjetit

4.1 Zgjedhja e Produkteve

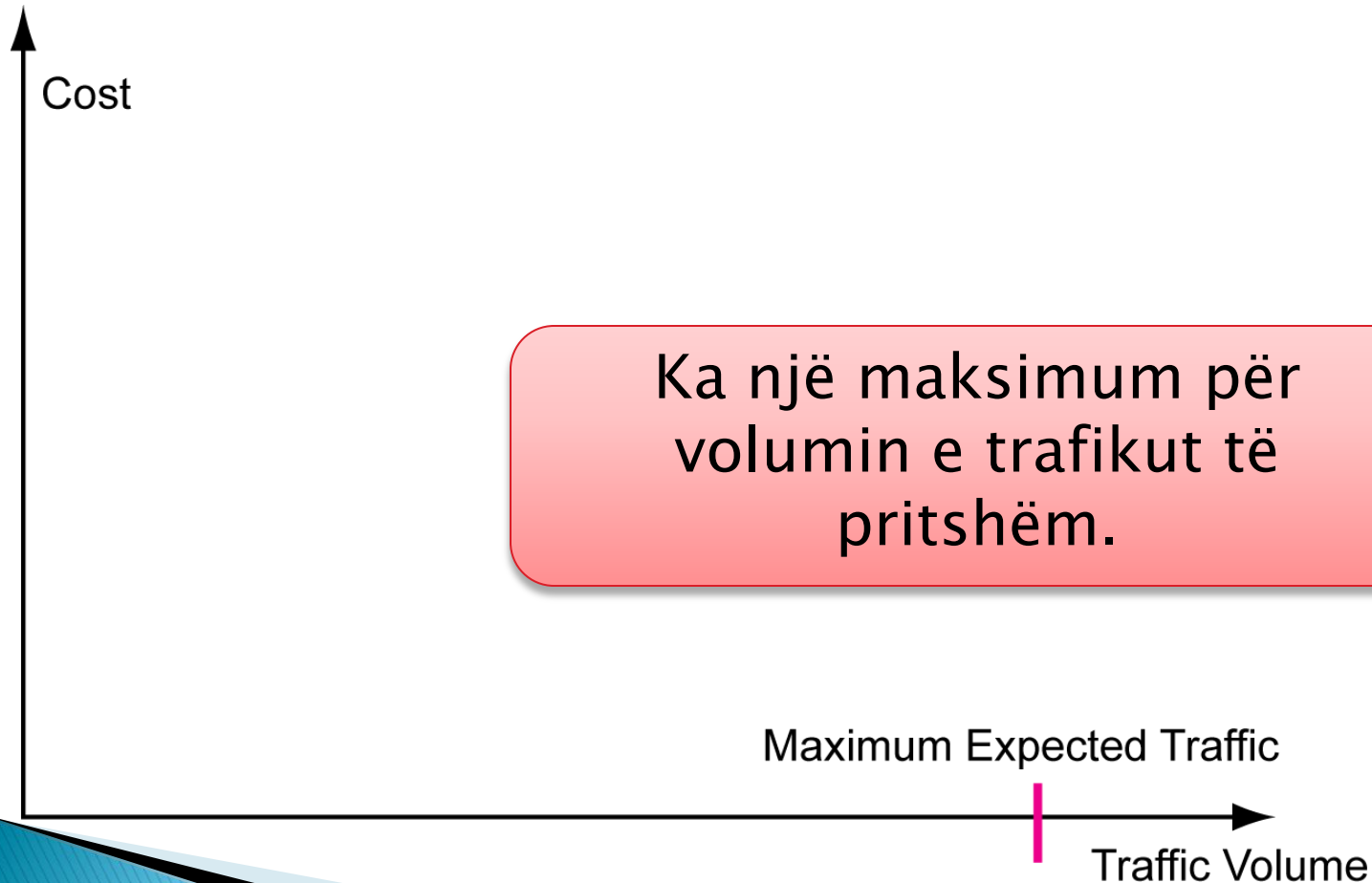

► Krahاسimi i Alternativave

- Projektuesit duhet të zgjedhin jo vetëm midis qasjeve konkurruese por edhe midis teknologjive konkurruese.
- Gjatë studimit të teknologjive dhe projektimit të rrjetave, duhet të shikoni me kujdes tek pro-të dhe kundrat.

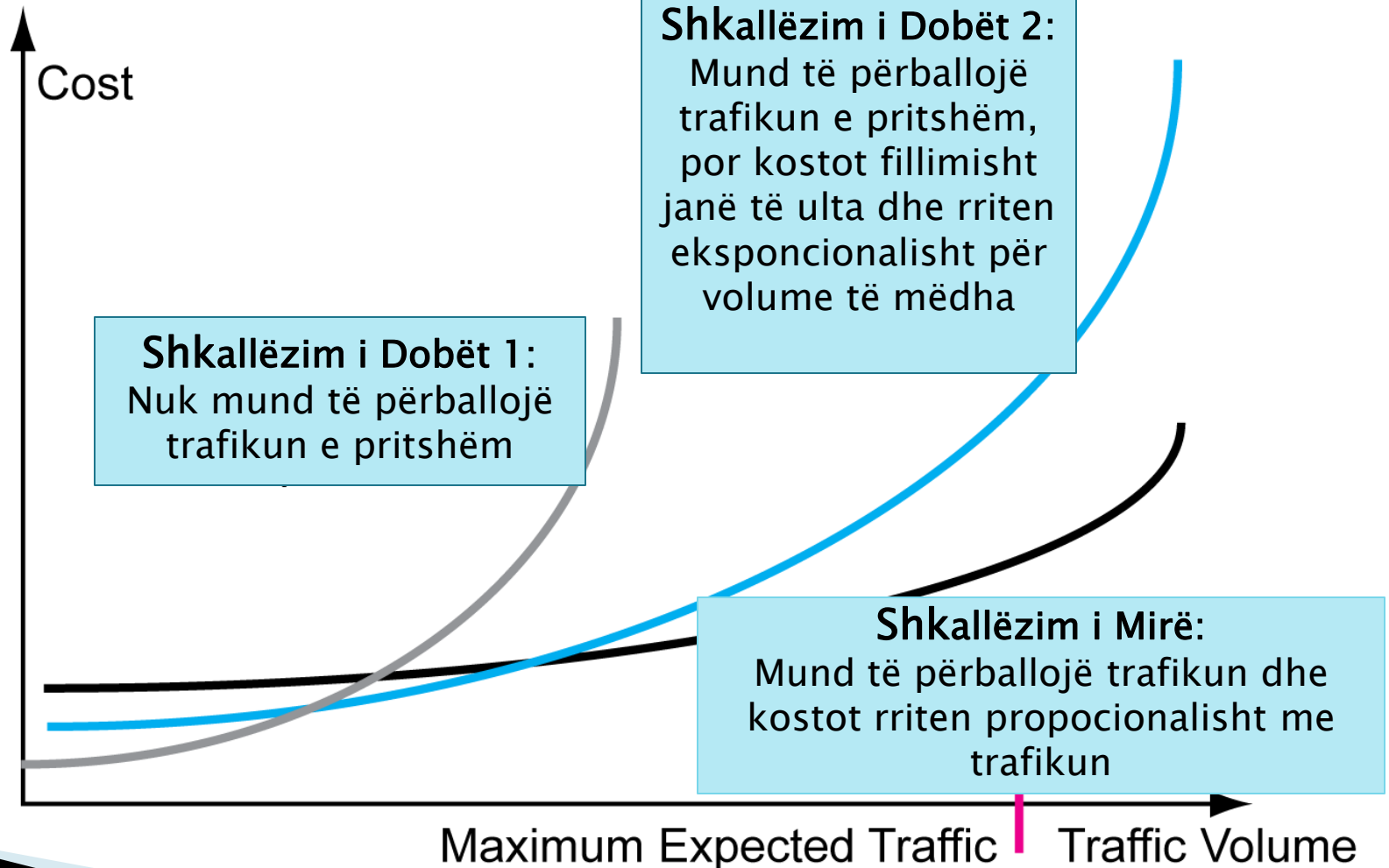
4.2 Zgjedhja e Produkteve

► Shkallëzimi

4.3 Zgjedhja e Produkteve

► Shkallëzimi

4.4 Zgjedhja e Produkteve

► Kërkesat Minimale

- Specifikime që pëcaktojnë plotësimin e kërkesave të veçanta.
  - Produktet që nuk plotësojnë kërkesat minimale nuk mund të merren në konsideratë për shqyrtim të mëtejshëm.
  - Shembull: Pamundësia për të rritur kapacitetin për të arritur një trafik të caktuar.

4.5 Zgjedhja e Produkteve

- ▶ Vendimarrja shumëkriterëshe është një mënyrë e disiplinuar për të parë dhe vlerësuar të gjitha aspektet e alternativave.

		Produkti A		Produkti B	
Kriteret	Pesha e Kriterit (Max 5)	Vlerësimi i Produktit (Max 10)	Rezultati i Kriterit	Vlerësimi i Produktit (Max 10)	Rezultati i Kriterit
Funksionaliteti	5	8	40	4	20
Lehtësia e Menaxhimit	2	8	16	8	16
Kosto*	4	2	8	8	32
Rezultati Final			64		68

*Vlerësimi i lartë i koston rezulton në kosto më të ulët.

4.6 Kosto

- ▶ **Kostoja është e vështirë të matet.**
- ▶ **Kostot e Ciklit Jetësor të Zhvillimit të Sistemit**
  - **Hardware:** çmimi i plotë—çmimi bazë plus komponentët e nevojshëm opsionalë
  - **Software:** çmimi i plotë—çmimi bazë plus modulet e nevojshëm opsionalë
  - **Kosto e punës:** Kostot e stafit të rrjetit *dhe* përdoruesve gjatë zhvillimit
  - **Kostot e zhvillimit me të tretë**
  - **Kosot totale të zhvillimit**

4.7 Kosto

► Kostot e Ciklit Jetësor të Sistemit

- **Kostot e zhvillimit plus kostot operacionale**, të cilat zakonisht janë shumë më të mëdha se kostot e zhvillimit.
- Matet si **kosto totale e zotërimit** (total cost of ownership (TCO))
  - Të gjitha kostot gjatë gjithë jetës së sistemit
- **Kostot operacionale përfshijnë kostot e transmetimit**
  - Çmimi i transmetimit është kompleks dhe i vështirë për tu analizuar
  - Shpesh i fiksuar në kontrata qiraje shumëvjeçare

Menaxhimi i Rrjetit

Shqetësimet kryesore

Cilësia e Shërbimit (QoS)

Projektimi i rrjetit

Zgjedhja midis alternativave

Menaxhimi operacional (OAM&P)

Software-t e menaxhimit të rrjetit

5.1 Menaxhimi Operacional

- ▶ **Përshkruhet si OAM&P – Operations, Administration, Maintenance & Provisioning**
- ▶ **Operacionet**
  - Menaxhimi i trafikut Moment–pas–momenti
  - Qendra e operacioneve të Rrjetit (Network operations center – NOC)
- ▶ **Administrimi**
  - Pagesa e faturave, administrimi i kontratave, etj..
  - E mërzitshme por e nevojshme

5.2 Menaxhimi Operacional

- ▶ **Përshkruhet si OAM&P**
- ▶ **Mirëmbajtja**
  - Rregullimi i gjërave që nuk funksionojnë
  - Gjithashtu, mirëmbajtje parandaluese
  - Stafi i mirëmbajtjes duhet të jetë i ndarë nga stafi i operacioneve
    - Aftësi të ndryshme

5.4 Menaxhimi Operacional

- ▶ **Përkruhet si OAM&P**
- ▶ **Provizionimi (sigurimi i shërbimit)**
  - Përfshin instalimin fizik
  - Përfshin konfigurimin e llogarive të përdoruesve dhe shërbimeve
    - Ri-provizionimi kur gjërat ndryshojnë
    - De-provizionimi kur llogaritë dhe shërbimet nuk janë më të përshtatshme
  - Bashkarisht, ekstremisht të kushtueshme

Menaxhimi i Rrjetit

Shqetësimet kryesore

Cilësia e Shërbimit (QoS)

Projektimi i rrjetit

Zgjedhja midis alternativave

Menaxhim operacional (OAM&P)

Software-t e menaxhimit të rrjetit

6.1 Ping

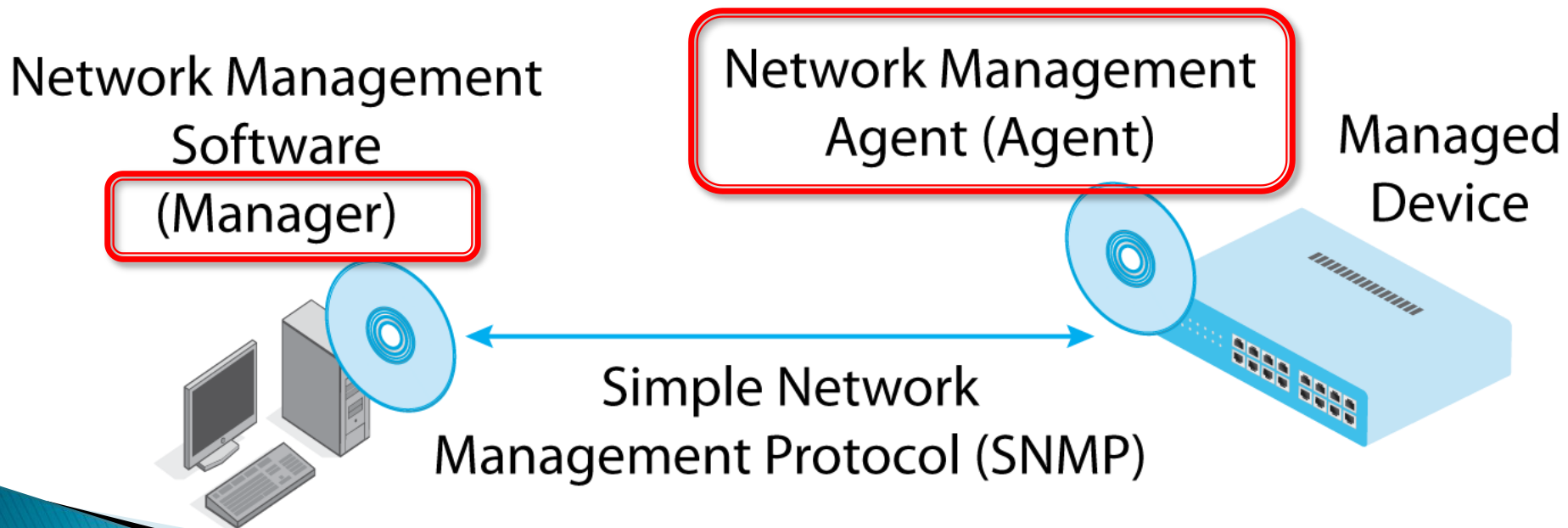
- ▶ **Mjeti më i vjetër i vizibilitetit të rrjetit.**
- ▶ Komandë e vlefshme në të gjithë SO.
- ▶ Kur ka probleme në rrjet, administratori ping një rang adresash IP të hosteve.
- ▶ **Krijon një hartë të pajisjeve** që kapen dhe jo duke lokalizuar problemin.
- ▶ Ka programe që pingojnë një rang adresash IP dhe portretizojnë rezultatet.

6.2 Simple Network Management Protocol (SNMP)

- ▶ Është e dëshirueshme të kemi vizibilitet të rrjetit—**të dimë statusin** e të gjitha pajisjeve gjatë gjithë kohës.
- ▶ Ping mund të përcaktojë nëse një host ose router është i arritshëm.
- ▶ **Simple Network Management Protocol (SNMP)** është projektuar të mbledhë informacionin e nevojshëm për vizibilitetin e rrjetit.

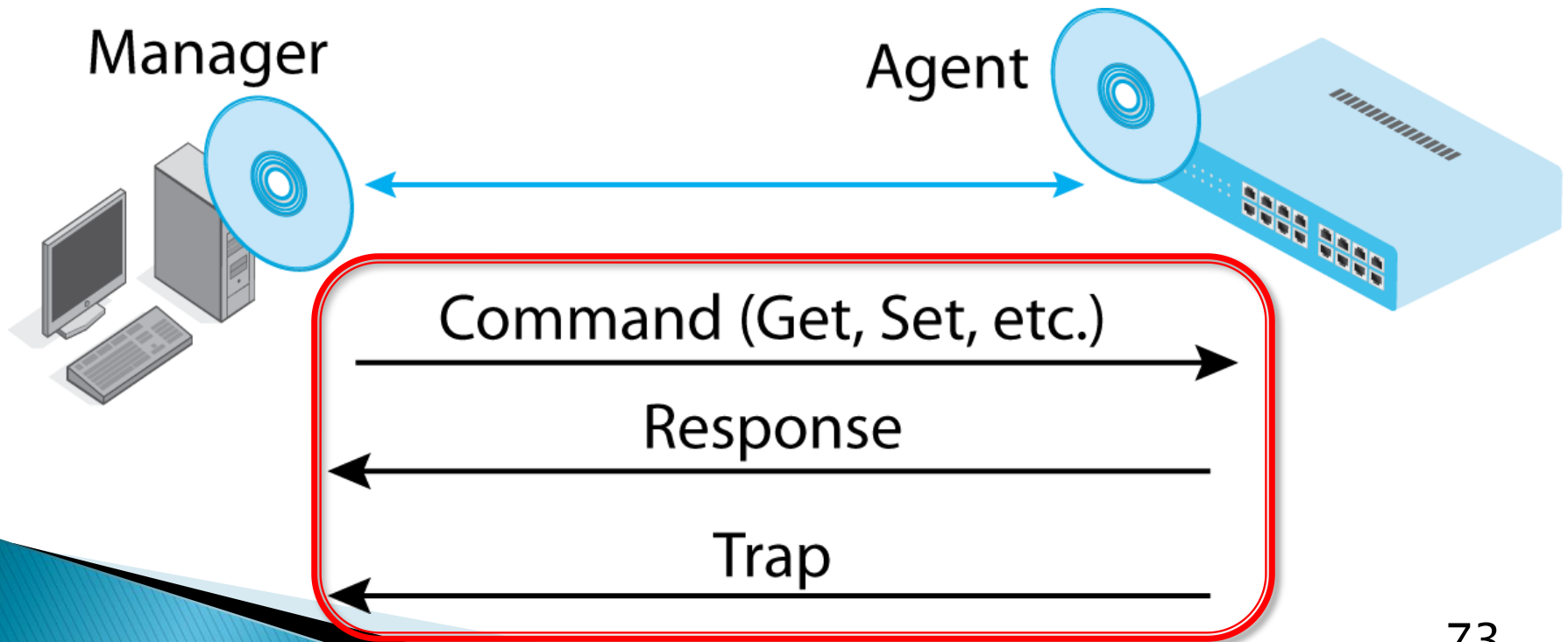
6.3 SNMP

- ▶ Programi i menaxhimit qëndror komunikon me çdo pajisje të menaxhuar.
- ▶ Në të vërtetë, menaxhuesi komunikon me një agent në çdo pajisje.

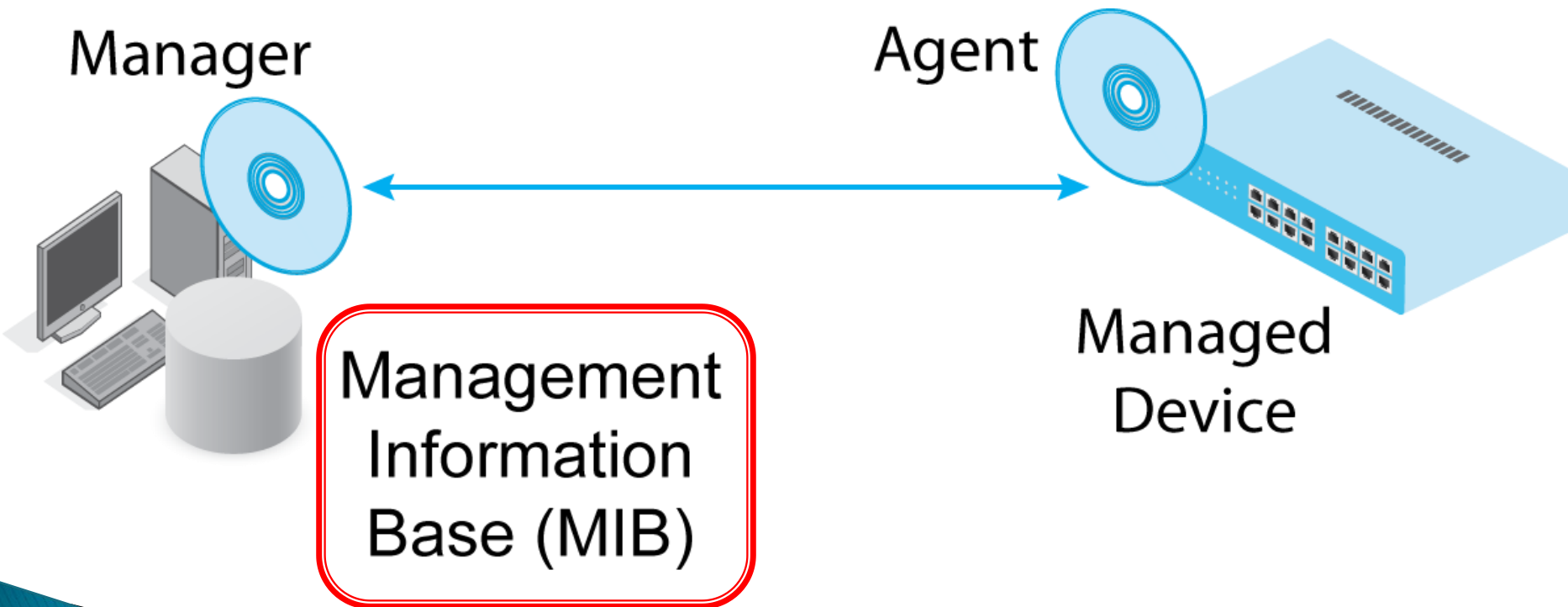
6.4 SNMP

- ▶ Menaxhuesi dërgon **komanda** dhe merr përgjigje.
- ▶ Agjentët mund të dërgojnë **alarme** nqs ka probleme.

6.5 SNMP

- ▶ Informacioni nga agjentët ruhet në SNMP bazën e menaxhimit të informacionit.

6.6 Automatizimi

- ▶ Po tentohet që automatizohet një sasi e punës që bëhet për konfigurimin e routerave.
- ▶ Krijohet një konfigurim standard dhe download-ohet në të gjithë routerat në rrjet.

Çfarë trajtuam

Shqetësimet kryesore

Cilësia e Shërbimit (QoS)

Projektimi i rrjetit

Zgjedhja midis alternativave

Menaxhim operacional (OAM&P)

Qasja e rrjetit (SNMP)